

Suomi-Venäjä-Seuran Turun osaston historia

Ekaterina Sudarinen

Pro gradu -tutkielma

Venäjän kieli, kieliasiantuntijan opintopolku

Kieli- ja käännöstieteiden laitos

Turun yliopisto

Toukokuu 2019

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO

Kieli- ja käännöstieteiden laitos / Humanistinen tiedekunta

SUDARINEN, EKATERINA: Suomi-Venäjä-Seuran Turun osaston historia

Pro gradu -tutkielma, 65 s., 1 liites.

Venäjän kieli, kieliasiantuntijan opintopolku

Toukokuu 2019

Tässä tutkielmassa tarkastellaan Suomi-Venäjä-Seuran Turun osaston historiaa sen perustamisesta vuoden 2017 loppuun asti sekä kronologisesti että kahdeksan toimintatyyppin pohjalta. Osaston historian lisäksi esitellään koko Seuran historiaa ja rakennetta sekä lyhyesti vuonna 1940 toiminut Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura, jonka toimijoita oli mukana perustamassa nykyistä, vuonna 1944 perustettua yhdistystä.

Tutkimuksen pääasiallisena aineistona toimivat Turussa Kansallisarkistossa sijaitsevat yhdistyksen vanhemmat asiakirjat sekä yhdistyksen sähköisessä muodossa olevat pöytäkirjat ja toimintakertomukset. Seuraa käsitellessä aineistona toimii pääasiassa Kaisa Kinnusen (1998) teos Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historia 1944–1974, joka sisältää Aimo Minkkisen katsauksen seuran historiaan vuosina 1975–1991. Lisäksi aineistoa on kerätty lehdistä ja yhdistyksen virallisilta verkkosivuilta sekä haastattelemalla Turun osaston ja Turun piirijärjestön toimijoita.

Tutkimus perustuu historiatutkimuksen metodeihin ja sen tavoitteena on tarkastella yhdistyksen toiminnan vaiheita vuosina 1940 ja 1944–2017. Työssä on käytetty kvalitatiivista tutkimustapaa ja tarkoituksena on käsitellä yhdistystä ja sen toimintaa kunkin ajanjakson kontekstissa. Tutkimuksen kohteena on siis kollektiivi eli Turun osasto kokonaisuudessaan.

Tutkielman päätteeksi todetaan, että vaikka yhdistyksen nimi ja sen toiminta ovat kehittyneet nykyaikaisimmiksi, yhdistyksen perusajatus yhtenäisyydestä ja ystävyys- ja kulttuuritoiminnasta on säilynyt yhdistyksen perustamisesta saakka. Turun osaston toiminta on ollut joitain hiljentyä lukuun ottamatta pääosin jatkuvaa ja se on edistänyt koko yhdistyksen tavoitteita. Jatkoa ajatellen Turun osastolla on hyvät mahdollisuudet menestyä, mutta sen pitää olla aktiivinen ja valmis tarvittaessa kehittämään toimintaansa.

Kyseinen pro gradu -tutkielma tulee lisäksi Suomi-Venäjä-Seuran Turun osaston käyttöön historiikkina.

Asiasanat: historian tutkimus, järjestöhistoriikki, järjestötoiminta, Neuvostoliitto, Venäjä

Sisältö

1. Johdanto	1
2. Aineisto ja tutkimus	3
3. Suomi-Venäjä-Seura	5
3.1. Seuran historiaa	5
3.2. Yhdistys ja sen rakenne	7
3.2.1. Valtuusto.....	9
3.2.2. Hallitus	9
3.2.3. Keskusjärjestö	10
3.2.4. Piirijärjestöt.....	11
3.2.5. Osastot	13
4. Suomi-Venäjä-Seuran Turun osasto ja sen historia	15
4.1. 1940: Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura.....	15
4.2. 1944: Turun osaston perustaminen	19
4.3. 1945–1953: Toiminnan alkuvuodet	22
4.4. 1954–1958: Toiminta tauolla	27
4.5. 1959: Uusi aloitus.....	27
4.6. 1960-luku: Vieraita ja matkoja	28
4.7. 1970–1980-luvut: rutiininomaista järjestöllisten asioiden hoitoa.....	33
4.8. 1990-luku: Uusi nimi, tutut tavoitteet	34
4.9. 2000- luku: Kieltä ja kulttuuria	37
5. Turun osaston toiminta osa-alueittain 1944–2017.....	41
5.1. Jäsenasiat	41
5.2. Viestintä.....	46
5.3. Stipendit ja rahallinen tuki	49
5.4. Matkat.....	50

5.5. Tapahtumat ja tilaisuudet	51
5.6. Venäjän kieli ja kulttuuri.....	52
5.7. Yhteistyö piirijärjestön kanssa	56
5.8. Muu toiminta.....	57
6. Päätelemät.....	59
6.1. Turun osasto	59
6.2. Tutkimus	61
Lähteet.....	62
Liite 1. Osaston puheenjohtajat 1940 ja 1944–2017	66
Tiivistelmä	67

Kuvat

Kuva 1. Uutinen Turun osaston perustamisesta (Turun Sanomat 28.10.1944)	20
Kuva 2. Jäseneksi-ilmoittautumiskaavake vuodelta 1945 (SNS 1945)	42
Kuva 3. Sähköinen liittymislomake (Suomi-Venäjä-Seura 2018a).....	43
Kuva 4. Jäsenkortti 2017–2018 (Suomi-Venäjä-Seura 2018b).....	44
Kuva 5. Ilmoitus elokuvanäytöksestä (Turun Sanomat 5.11.1944).....	46
Kuva 6. Ilmoitus tilaisuudesta (Turun Sanomat 20.9.1998)	47
Kuva 7. Ote Kontakt-jäsenlehdestä 2/2017 (Suomi-Venäjä-Seura 2018d).....	48
Kuva 8. Turun Sanomien uutinen (Turun Sanomat 6.4.1998).....	55

Kuviot

Kuvio 1. Suomi-Venäjä-Seuran rakenne yksinkertaistettuna	8
--	---

1. Johdanto

Suomi on usean tuhannen järjestön ja yhdistyksen maa. Tarjolla on vuoden jokaisena päivänä toimintaa ja edunvalvontaa jokaiseen makuun ja tarpeeseen. Suomi-Venäjä-Seura on yksi näistä monilukuisista toimijoista, joka itsekin vielä jakautuu useaan palaseen ja toimijaan.

Tämän työn tavoitteena on tutustua lähemmin yhteen näistä Suomi-Venäjä-Seuran palasista, eli Seuran Turun osastoon. Tämä yhdistys toimii nimensä mukaisesti Turun kaupungin alueella tuottaen erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia jäsenilleen. Reilun 70 vuoden olemassaolonsa aikana osasto onkin ehtinyt tehdä paljon erilaista, kuten järjestänyt teemaluentoja ja teatterimatkoja, edistänyt venäjän kielen opiskelua Turun seudulla, tukenut kummilasta ja paljon muutakin.

Ennen syventymistä Turun osaston historiaan ja toimintaan tutustutaan ensin koko Suomi-Venäjä-Seuran rakenteeseen. Se on hyvin moniosainen, joten on hyvin tärkeä hahmottaa tämä rakenne, ennen kuin käsitellään yhtä sen osista. Mikä on keskusjärjestö? Miten Seuran hallinto toimii? Mikä on hallituksen ja valtuuston ero? Mikä on piirien tehtävä, ja miten ne ovat yhteydessä osastoihin? Käsittelen nämä asiat ja lisäksi tutustun lyhyesti koko seuran historiaan vuoden 1944 perustamisesta alkaen. Tarpeen on myös mainita vuonna 1940 toiminut Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyysseura, joka oli omanlaisensa edeltäjä nykyiselle Seuralle (Karvonen 2016).

Itse Turun osaston osalta sen historiaan tutustutaan yhdistyksen perustamisesta vuonna 1994 vuoden 2017 loppuun asti. Osaston historia on jaettu kahdeksaan kauteen, joilla kullakin on havaittavissa omat piirteensä. Alkuun esitellään myös Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyysseuran vaihe Turussa vuonna 1940. Eri aikakausien lisäksi Turun osaston toimintaa tarkastellaan myös kahdeksan eri toimintatyyppin pohjalta. Nämä tyypit ovat jäsenasiat, viestintä, stipendit ja rahallinen tuki, matkat, tapahtumat ja tilaisuudet, venäjän kieli ja kulttuuri, yhteistyö piirijärjestön kanssa sekä muu toiminta. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole esitellä joka ikistä tyyppiin kuuluvaa tapahtumaa vaan käsitellä merkittävimpiä suuntauksia ja piirteitä yhdistyksen toiminnassa.

Lopuksi kootun aineiston ja käsiteltyjen toiminnan vaiheiden ja tapahtumien pohjalta voi tehdä päätelmiä, miten Turun osasto ja sen toiminta ovat kehittyneet reilun 70 vuoden aikana, sekä pohtia, mihin suuntaan osaston toiminta voi kehittyä jatkossa.

Idea osaston historian kokoamisesta kumpusi itse yhdistykseltä ja sen johtokunnalta vuonna 2015. Työn valmistuttua se tuleekin käyttöön Turun osaston historiikkina levitettäväksi osaston jäsenille. On hienoa tietää tutkimustyön alusta asti, että tälle työlle on sen valmistumisen jälkeen käyttöä ja mahdollisesti iloa osaston historiasta kiinnostuneille.

2. Aineisto ja tutkimus

Tärkeimpänä aineistona tälle tutkimukselle toimivat Kansallisarkistossa Turussa sijaitsevat yhdistyksen monenlaiset asiakirjat, kuten pöytäkirjat ja etenkin toimintakertomukset. Joitain uusimpia asiakirjoja löytyy myös sähköisenä osaston muistitikulla. Kaikista näistä asiakirjoista parhaiten selviää, mitä osastossa on eri aikoina tehty ja millä tavalla. Lisäksi tutkimuksessa käytetään Turun Sanomien ja Helsingin Sanomien uutisia eri vuosilta. Koko Seuran historiaan tutustuessa käytetään pääosin Kaisa Kinnusen (1998) kattavaa teosta Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historia 1944–1974, joka sisältää myös Aimo Minkkisen katsauksen seuran historiaan vuosina 1975–1991. Lisäksi lähteenä käytetään osaston toiminnassa pitkään mukana olleiden hallituksen jäsenien ja Turun piirijärjestön toimijoiden haastatteluita. Seuran yleistä historiaa ja rakennetta käsiteltäessä käytetään lisäksi yhdistyksen virallisia verkkosivuja, joilta löytyy reilusti yleisluontoista tietoa. Turun osaston toimintaa käsitellessäni tukeudun myös Pirjo Rosengrenin ja Anneliina Törrösen oppaaseen Yhdistystoiminnan avaimet (2008), joka kuvaa yhdistystoiminnan perusteita ja antaa ohjeita ja neuvoja kyseisen toiminnan ylläpitämiseen.

Aineistoa käsitellessä on pitänyt huomioida, että pöytäkirjat ja toimintakertomukset ovat yhdistyksen jäsenten kirjoittamia, joten niistä voi hyvin puuttua toiminnan kehityksen kannalta olennaista tietoa tai niissä voi olla korostettuna vähemmän olennaisia asioita, niin vahingossa kuin tarkoituksellakin. Lisäksi kaikilta vuosilta ei löydy alkuperäisiä asiakirjoja, joten joudun turvautumaan Ilkka Järvinen historiikkiin vuodelta 1994. Pyrin olemaan kriittinen kyseisiä lähteitä kohtaan, mutta joudun käsittelemään annetun tiedon sellaisena kuin se on haluttu antaa. Pääpaino on kuitenkin ollut yhdistyksen omissa asiakirjoissa ja niistä löytyvissä tiedoissa, sillä se on luotettavin lähde, minkä olen voinut saada. Olen myös itse ollut mukana Turun osaston toiminnassa vuodesta 2014, muun muassa taloudenhoitajana sekä varapuheenjohtajana. Olen siis ollut mukana monien tapahtumien järjestämisessä ja asioiden kehittämisessä, mutta tässä tutkimuksessa pyrin irtautumaan tästä kokonaan. En perusta tietoa omiin kokemuksiini vaan pyrin pohjaamaan faktat yhdistyksen asiakirjoihin ja muihin kirjallisiin lähteisiin.

Aineiston olen kerännyt pääasiassa itse Kansallisarkistosta, verkosta ja toteuttamalla omia haastatteluita. Olen kuitenkin saanut apua myös yhdistyksen toimijoilta, olen

esimerkiksi saanut Kinnusen historiikin lainaan Turun piiritoimistolta. Piiritoimistosta on myös ohjattu etsimään Turun osaston asiakirjoja Turun Kansallisarkistosta. Haastatteluihin olen saanut neuvoa toimijoilta, minkä jälkeen olen itse tavannut haastatellut henkilöt.

Työni tutkimus perustuu historiatutkimuksen metodeihin, sillä sen tarkoituksena on tarkastella tietyn asian vaiheita ja ominaisuuksia tietyssä ajanjaksona menneisyydessä. (Jyväskylän yliopisto 2015.) Tarkasteltava asia on tässä tapauksessa Suomi-Venäjä-Seuran Turun osaston toiminta ja ajanjakso on vuosi 1940 sekä vuodet 1944-2017. Teoriataustaa tälle tutkimukselle on ollut vaikea löytää, sillä tutkimus perustuu pääasiassa kerätyn aineiston tarkasteluun ja tulkintaan. Jotain konkreettisia teorioita onkin ollut hankala soveltaa tilanteeseen verrattuna esimerkiksi diskurssianalyysiin tai kielen oppimisen tutkimukseen, joissa teorat ja aiemmat tutkimukset ovat olennaisia.

Kyseisen tutkimuksen kohdalla olisi periaatteessa mahdollista käyttää niin kvantitatiivista kuin kvalitatiivistakin tutkimusta. Kvantitatiivisen eli määrällisen menetelmän avulla voisit tarkastella esimerkiksi kehitystä tapahtumien määrässä, rahaliikenteessä ja niiden mahdollista korrelaatiota keskenään. Olen kuitenkin valinnut kvalitatiivisen eli laadullisen tutkimuksen lähestyessäni aineistoa, koska tarkoituksena on syvällisemmin tarkastella ja kuvailla tiettyä ilmiötä, eli yhdistystä, ja sen toimintaa kunkin ajanjakson kontekstissa. Tarkastelen tapahtumia pääasiassa kysymyksellä ”mitä tapahtui”. Osittain pohdin myös syitä toiminnan muutokselle tai kehitykselle. Työ kyllä antaisi mahdollisuuden tutkia syvemmin yhteiskunnallisen ja kansainvälisen tilanteen vaikutusta Seuran toimintaan, mutta koen, että en pystyisi käsittelemään asiaa tarpeeksi laajasti kyseisen työn laajuuden puitteissa. Lisäksi, vaikka laadullinen tutkimus on pääasiallinen metodi, sisällytän osittain myös määrällisen tutkimuksen piirteitä työhöni, etenkin tarkastellessa yhdistyksen jäsenmäärän kehitystä. Se on luontevampi tapa lähestyä kyseistä asiaa, sillä tieto on ilmaistu suoraan lukuina monissa asiakirjoissa.

Kuten Kaisa Kinnusenkin Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historiikissa (Kinnunen 1998), tämän tutkimuksen kohteena on kollektiivi eli Turun osaston koko yhteisö. Tarkoituksena ei siis ole tarkastella yksittäisten seuratoimijoiden vaikutusta osastossa vaan ennemmin koko kollektiivin kehitystä ajan saatossa ja isompia muutoksia koko yhdistyksen toiminnassa. Toki tässä työssä mainitaan joitain yksittäisiä toimijoita, jos he ovat olleet merkittävässä asemassa jonkin tapahtuman tai muutoksen toteuttamisessa. Tutkimuksen pääosassa on kuitenkin yhdistys kokonaisuudessaan.

3. Suomi-Venäjä-Seura

Tässä luvussa tutustutaan Suomi-Venäjä-Seuraan kokonaisuutena. Käsittelen ensiksi lyhyesti koko Seuran historiaa, minkä jälkeen kerron Seuran rakenteesta ja toiminnasta nykyään. Kyseessä on iso seura, jolla on pitkä historia ja monimutkainen rakenne, joten en syvenny kovin paljon eri historian ajanjaksojen käänteisiin enkä jokaiseen rakenteen pieneen osaan ja jaostoon. Sen sijaan teen yleisluonteisen katsauksen, jotta jatkossa Turun osastoa ja sen toimintaa käsiteltäessä peruskäsitteet ja Seuran yleinen historia olisivat tuttuja ja ymmärrettäviä.

3.1. Seuran historiaa

Ennen varsinaista Suomi-Venäjä-Seuraa 1940-luvulla Suomessa toimi Suomen-Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura, lyhennettynä SNS (Kinnunen 1998, 35). Kyseinen ystävyysseura oli välirauhan ajan ilmiö. Sen tehtäviä oli kannattaa rauhallisia ja ystävällisiä suhteita Suomen ja Neuvostoliiton välillä sekä edistää kahden maan taloudellista ja sivistyksellistä vuorovaikutusta (Kinnunen 1998, 39). Tämä näkyikin selkeästi SNS:n toiminnasta: rauhan ja ystävyyden seura järjesti esitelmätilaisuuksia, julkaisi Suomen ja Neuvostoliiton suhteita käsittelevää sanomalehteä *Kansan Sanomat*, suomensi neuvostoliittolaisia lauluja, teki lehtisiä ja seinälehtiä sekä paljon muuta (Kinnunen 1998, 46–48).

Toukokuussa 1940 perustettu rauhan ja ystävyyden seura ei jatkanut toimintaansa kovin pitkään. Vaikka seura saikin avoimesti tukea Neuvostoliiton hallitukselta, Suomessa hallituksen suhtautuminen siihen oli jonkin verran epäilevä. Suomi pelkäsi, että naapurimaa voisi yrittää käyttää ystävyysseuraa omiin tarkoituksiinsa. Tämän vuoksi hallitus tiukensi kokoontumisasetuksia. (Kinnunen 1998, 35–36.) Seura kasvoi nopeasti yli 35 000 jäsenen järjestöksi, mutta se lakkautettiin vielä saman vuoden lopussa (Karvonen 2004). Lakkauttaminen alkoi siitä, kun oikeusministeriö ei rekisteröinyt ystävyysseuraa. Jatkona tälle seuran lehti *Kansan Sanomat* lopetettiin, minkä jälkeen itse seurakin lakkautettiin 23.12.1940. (Kinnunen 1998, 36.)

Vuonna 1944 Suomen-Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran tilalle alettiin toivoa uutta ystävyysseuraa. Toivottiin etenkin, että se muotoutuisi ”poliittisten ristiriitojen yläpuolella olevaksi kansalaisjärjestöksi, joka kattaisi niin laajojen kansalaispiirien ystävyystoiminnan kuin myös kulttuurin, tieteen ja tekniikan alan yhteistyönkin” (Kinnunen 1998, 40). Vuonna 1940 toimineelle, poliittisesti latautuneelle ystävyysseuralle haluttiin siis uusi seuraaja, joka keskittyisi enemmän kulttuuri- ja yhteistyötoimintaan kuin poliittisten vaikuttamiseen ja ristiriitojen ratkomiseen.

Lokakuussa 1944 perustetun uuden Suomi-Neuvostoliitto-Seuran (SN-Seura) perustavassa kokouksessa oli mukana monia merkittäviä henkilöitä. Osanottajina oli suuria nimiä, kuten valtioneuvos J.K. Paasikivi, tohtori Urho Kekkonen, kirjailija Hella Wuolijoki, kirjailija Arvo Turtiainen, tohtori Ensio Hiitonen ja tohtori Yrjö Ruutu sekä vasemmistolaisen työväenliikkeen vaikuttajia, muun muassa Hertta Kuusinen, Lauri Kantola ja Aimo Rikka. (Karvonen 2004.) Uusi Seura veti siis puoleensa vanhojen SNS:n aikojen toimijoiden lisäksi monia uusia kasvoja.

Perustavassa kokouksessa 15.10.1944 uuden Suomi-Neuvostoliitto-Seuran tehtäväksi määriteltiin ”Suomen ja Neuvostoliiton välisten ystävällisten suhteiden lujittami[nen] sekä niiden välisen taloudellisen ja sivistyksellisen vuorovaikutuksen edistämi[nen]” (Kinnunen 1998: 78). Tätä tehtävää, jossain määrin periaatetta, SN-Seuran toiminta noudatti seuraavina vuosikymmeninä. Esimerkiksi SN-Seura oli merkittävässä roolissa siinä, että kahden naapurimaan välille saatiin vuonna 1948 luotua Ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäinen avunantosopimus (YYA), joka neljän vuosikymmenen ajan toimi tärkeänä perustana maiden yhteistyölle ja josta oli epäilemättä suurta hyötyä Suomelle (Kinnunen 1998: 91-97). Seura oli myös mukana muun muassa perustamassa Lenin-museota Tampereelle ja suomalais-venäläistä koulua Helsinkiin. Tämän lisäksi järjestettiin vuosittain erilaisia tapahtumia, luentoja, kulttuuriviikkoja, kulttuurivaihtoa ja monia muita tilaisuuksia. (Karvonen 2004.) Seura siis menestyi ja oli hyvin aktiivinen toiminnassaan.

Ison muutoksen SN-seura kohtasi, kun vuonna 1991 naapurimaa Neuvostoliitto läheni loppuaan. Seuran suhtautuminen oli murtumisen aikaan uudenlainen: oli havaittavissa kritiikkiä Neuvostoliittoa kohtaan, Seuran hallituksen kokous muun muassa tuomitsi Neuvostoliiton väkivaltaisen kehityksen Liettuassa. Hajoamisen seurauksena Baltian itsenäistyneet maat eivät enää kuuluneet SN-seuran toiminnan alueelle. Huomattava muutos tapahtui myös Seuran nimessä. Jo ennen Neuvostoliiton lakkauttamista

marraskuun lopussa 1991 Seuran nimeksi muutettiin Suomen ja Venäjän kansojen ystävyysseura (lyh. SVYS). Myöhemmin vuonna 1995 seuran nimeksi vakiintui nykyinen Suomi-Venäjä-Seura (lyh. SVS). (Minkkinen 1998, 378.)

Nykypäivänä Suomi-Venäjä-Seura jatkaa Suomen ja Venäjän välisen yhteistyön edistämistä ja on virallisten verkkosivujensa mukaan ”kulttuuri-, ympäristö- ja taloudellisia suhteita rakentava järjestö”, jonka perusarvoina toimivat muun muassa ”suvaitsevaisuus ja moniarvoisuus, avoimuus ja läpinäkyvyys sekä luotettavuus” (Suomi-Venäjä-Seura 2016a). Seuran nykyinen puheenjohtaja, vuoden 2015 lopulla valittu keskustan kansanedustaja Katri Kulmuni pyrkii viemään Seuraa lähemmäksi nuoria ja saamaan mukaan ihmisiä eri puolilta maata ja kaikista ikäryhmistä (Hannukainen 2015).

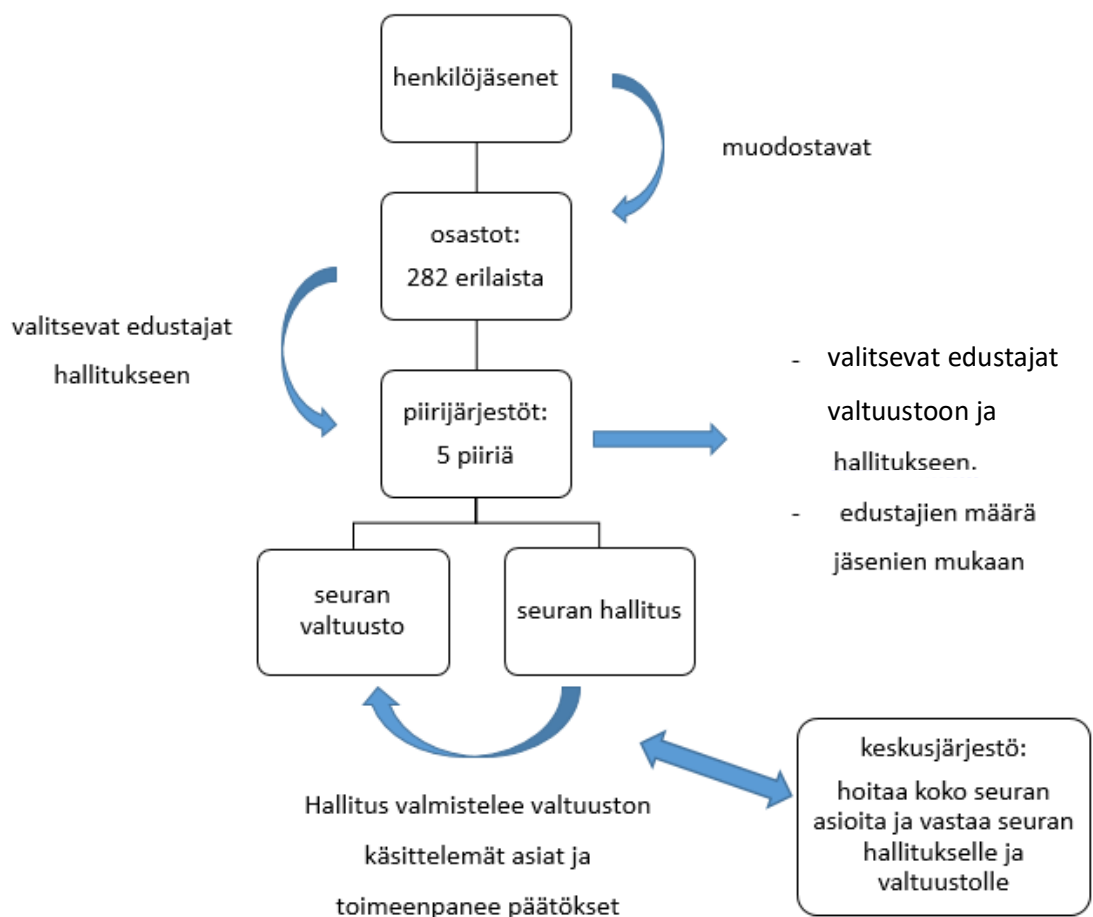
Viime vuosina Ukrainan kriisin, yleisen taloudellisen tilanteen ja monen muun syyn vuoksi Seuran suosio on hiipunut. Vuonna 2014 seuran liittyi aikaisempaa vähemmän jäseniä, ja seurasta erosi jäseniä Krimin kriisin aikaan, vaikka vain muutama. Suomi-Venäjä-Seura on samassa tilanteessa kuin moni muu jo iäkäs yhdistys: jäsenten keski-ikä on kuudenkymmenen paikkeilla ja nuoria on ollut hankala saada mukaan toimintaan. (Holopainen 2014.) Uuden puheenjohtajan toive saada uusia nuoria toimijoita on siis ihan ajankohtainen. Ikääntyvän jäsenistön seuraajaksi tarvitaan asiasta kiinnostuneita nuoria, ja myös työelämässä olevia aikuisia, joille voisi siirtää iäkkäämpien osaamista ja arvokasta henkistä pääomaa. Eri ikäluokkien mukanaolo ja yhteistyö ovat siis tärkeitä Seuran tulevaisuuden kannalta. Mihin suuntaan toiminta jatkossa kehittyy, nähdään vasta myöhemmin.

3.2. Yhdistys ja sen rakenne

Nykypäivänä Suomi-Venäjä-Seura on todellakin iso, moniosainen toimija. Siinä on tavallisia yhdistyksen osia, kuten hallitus ja valtuusto. Seuralla on Helsingissä sijaitseva keskusjärjestö ja sen lisäksi viisi piirijärjestöä ympäri Suomen. Näiden viiden piirin alaisena toimii myös useita paikallisosastoja, jotka keskittyvät tietyn alueen tai tietyn teeman mukaiseen toimintaan. (Tirri 2016.) Toimintaa, toimijoita ja jäseniä löytyy laajasti koko Suomen alueelta Helsingistä aina Utsjoelle asti (Suomi-Venäjä-Seura 2016b).

Tässä luvussa käsittelen nämä Seuran eri osat. Tutustun lähemmin siihen, mitä ne ovat, kuka niissä toimii ja mitä niiden vastuualueisiin ja toimintaan kuuluu. Ensiksi tutustun Seuran ylintä päätösvaltaa käyttävään valtuustoon. Sen jälkeen kerron Seuran hallituksesta ja sen vastuualueista. Lisäksi tutustun siihen, mitä keskusjärjestö ja piirijärjestöt ovat. Käsittelen lisäksi Seuran moniosaisuuden pienimmät osat eli osastot. Niitä on seurassa toista sataa, joten käsittelen ne yleisellä tasolla. Erityisen tärkeää työni kannalta on tutustua siihen, miten piirit ja osastot ovat yhteydessä toisiinsa.

Kuvio 1 havainnollistaa koko Seuran rakenteen, toiminnan ja eri osien välisen vuorovaikutuksen. Jokainen osio selitetään ja avataan tulevassa tekstissä, joten kuvioon voi halutessaan palata eri alaluvuissa edetessä. Tiedot kuvioon olen koonnut tulevien kappaleiden ja niiden lähteiden pohjalta.

Kuvio 1. Suomi-Venäjä-Seuran rakenne yksinkertaistettuna

3.2.1. Valtuusto

Ylin päätösvalta seurassa on valtuustolla. Se on aina kolme vuotta kerrallaan toimiva elin, joka viime kädessä päättää tärkeimmistä koko Seuraa koskevista asioista. Toimijat valtuustoon valitaan tasapuolisesti koko Suomen alueelta. Tarkemmin sanottuna valitaan jokaisen piirijärjestön alueelta yksi varsinainen ja yksi varajäsen kutakin alkavaa 400 jäsentä kohti. Tarkennuksena on myös, että kaksikielisistä piirijärjestöistä valituissa edustajissa pitää olla sekä suomen- että ruotsinkielisiä. Valtuutetut valitsevat keskenään valtuuston kolmen vuoden toimiajaksi itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajia. (SVS valtuusto 2014; Tirri 2016.)

Valtuusto kokoontuu aina keväisin ja syksyisin. Touko-kesäkuussa valtuusto kerääntyy kevätkokoukseen käsittelemään Seuran hallituksen toimintakertomuksen ja tilikertomuksen edelliseltä vuodelta. Lisäksi vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään vastuuvollisten vastuuvapauden myöntämisestä. Samassa kokouksessa valitaan seuraavalle kolmelle vuodelle hallitukselle puheenjohtaja, vapapuheenjohtaja ja muut tarpeelliset jäsenet. Samalla valitaan myös uudet pää- ja varatilintarkastajat, jotka seuraavana vuonna tarkistavat kirjanpidon. Marras-joulukuussa taas valtuuston syyskokouksessa päätetään tulevan vuoden jäsenmaksun suuruudesta ja jäsenmaksujen jaosta seuran eri osastoille. Syyskokous päättää lisäksi tulo- ja menoarvioista ja toimintasuunnitelmista. Valtuustolla on myös muita yleisiä tehtäviä, jotka eivät ole joka vuoden pakollisia toimia. Se esimerkiksi päättää osastojen mallisäännöistä ja seuran kiinteistöistä. Valtuusto voi tarvittaessa pitää myös lisäkokouksia näiden kevät- ja syyskokousten lisäksi, mikäli valtuusto tai Seuran hallitus kokevat sen jostain syystä tarpeelliseksi. (Suomi-Venäjä-Seura 2016c.)

3.2.2. Hallitus

Toiseksi ylintä valtaa Seurassa käyttää sen hallitus, jonka toimikausi on myös kolme vuotta. Hallitukselle valitaan aina puheenjohtaja, ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja ja lisäksi 8-10 muuta jäsentä. (SVS valtuusto 2014.) Valtuuston

edustajien tavoin hallituksen jäsenet valitaan koko Suomen alueelta ja edustajat määräytyvät samoin piirien jäsenmäärän mukaan (Tirri 2016).

Seuran hallituksella on monia koko Seuraa koskevia tehtäviä. Se hoitaa koko yhdistyksen taloutta, päättää uusien jäsenten hyväksymisestä ja mahdollisista projektirahoituksista. Lisäksi hallitus valitsee ja erottaa Seuran palkalliset toimihenkilöt sekä määrittelee heidän tehtävänsä. Hallitus myös valmistelee ja esittelee valtuuston kokouksissa läpikäytävät asiat ja vastaavasti toimeenpääsee valtuuston kokouksissa tehdyt päätökset. (SVS valtuusto 2014; Tirri 2016.) Näin ollen voi todeta, että isoimmissa, koko seuraa koskevissa asioissa valtuusto on päätösvaltainen elin ja hallitus toimeenpääsevä elin. Hallituksella on myös erittäin tärkeä tehtävä edustaa Seuraa, esimerkiksi antamalla julkilausuntoja. Etenkin puheenjohtaja toimii tärkeänä Seuran edustajana mediassa ja mahdollisissa virallisissa tilanteissa, tavallaan Seuran kasvoina.

Valtuustosta suuresti poiketen hallitus kokoontuu useammin kuin kerran puolessa vuodessa, yleensä kerran kuussa. Näissä kokouksissa päätetään Seuran edellä mainituista asioista ja valmistellaan valtuuston kokouksiin tulevat asiat. Esimerkiksi valtuuston käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi tulevat tilinpäätökset, tulo- ja menoarviot ja muut asiakirjat valmistellaan hallituksen kokouksissa. (SVS valtuusto 2014; Tirri 2016.)

3.2.3. Keskusjärjestö

Helsingissä sijaitseva keskusjärjestö on Seuran ydin. Sillä on oma toimisto, jossa on palkattuja työntekijöitä. Näitä työntekijöitä ovat esimerkiksi Seuran resurssipäällikkö eli Seuran toiminnanjohtajien esimies ja Seuran pääsihteeri, joka osallistuu laajasti muun muassa Seuran asiakirjojen valmisteluun. He ovat myös mukana valtuuston kokouksissa, pääsihteeri esimerkiksi esittelemässä toimintasuunnitelmat ja toimintakertomukset ja resurssipäällikkö käsittelemässä talousasiat. (Tirri 2016.) Lisäksi Helsingin toimistolla on kymmenkunta muuta työntekijää, joiden vastuualueita ovat muun muassa tiedotus, kirjanpito, projektien koordinointi sekä vastaaminen Seuran omasta VenäjänMatkat-matkatoimistosta (Suomi-Venäjä-Seura 2016d).

Keskusjärjestö toimistoinen toimii siis koko Seuran eduksi hoitaen asioita, kuten erilaisten laajojen projektien koordinoinnin, ja koko Seuraa koskevaa rahaliikennettä,

kuten projektirahoitukset ja jäsenmaksut. Vaikka Seurassa on monia osia, piirejä ja osastoja, niin keskusjärjestö toimii kaikkien näiden Seuran palasten yläpuolella. Lisäksi se toimii kaikkia niitä varten. Keskusjärjestö tarjoaa neuvontaa, tukea ja mahdollisia tarvittavia materiaaleja logoista ja esitteistä aina vuokrattaviin ja lainattaviin näyttelyaineistoihin ja rahalliseen tukeen.

3.2.4. Piirijärjestöt

Keskusjärjestöstä seuraava porras on piiri. Seuralla on niitä viisi: Etelä-Suomen, Itä-Suomen, Länsi-Suomen, Pohjois-Suomen ja Turun piiri. Jokaisella niistä on oma toimistonsa. Etelä-Suomen piirin toimisto sijaitsee Helsingissä keskusseuran toimiston yhteydessä, Itä-Suomen toimisto Kuopiossa, Länsi-Suomen Tampereella, Pohjois-Suomen Oulussa ja Turun piirin toimisto Turussa. Kukin piirijärjestö on myös oma rekisteröity yhdistys, jolla on oma taloutensa. Ne siis toimivat keskusjärjestön alaisuudessa, mutta ovat myös toiminnastaan ja taloudestaan itse vastuussa. (Suomi-Venäjä-Seura 2016b; Tirri 2016.)

Jokaisella piirijärjestöllä ja -toimistolla on oma toiminnanjohtaja. Tämä henkilö on keskusjärjestön palkkaama työntekijä, joka hoitaa toimiston askareet ja toimet. Lisäksi toimistolla voi olla piirijärjestön omia palkattuja työntekijöitä, kuten Turussa on esimerkiksi toiminnanjohtajan lisäksi myös toimistos sihteeri. Toiminnanjohtaja on toiminnassaan vastuullinen piirihallitukselle. (Suomi-Venäjä-Seura 2016b; Tirri 2016.)

Kuten totesin aiemmin, jokaisella piirijärjestöllä on oma hallituksensa, joka yhdessä toiminnanjohtajan kanssa on vastuussa ja päättämässä piirijärjestön toiminnasta. Tavallisesti hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi 8-10 jäsentä. Nämä jäsenet tulevat piirien alaisten osastojen jäsenistä ja tässäkin tilanteessa Seuran valtuuston ja hallituksen tavoin noudatetaan tasapuolista jakoa hallituksen jäseniä valitessa. Jäseniä pitää siis olla tasapuolisesti eri osastoista. (Tirri 2016.) Tämä edistää sitä, että tasapuolinen mahdollisuus vaikuttamiseen säilyy, mutta sillä on myös heikko puolensa. Esimerkiksi Turun piirijärjestön toiminnanjohtaja Soile Tirri on haastattelussaan (2016) huomauttanut, että jossain osastoissa voi olla useampi innokas nuori kuin mitä piirin

hallitukseen voidaan ottaa. ”Se on tavallaan harmillista, kun ei voi antaa mahdollisuutta kaikille halukkaille”, toteaa Tirri (2016).

Piirijärjestöllä ja -toimistolla on monia vastuualueita. Seuran verkkosivujen mukaan nämä alueyksiköt:

- ovat toiminta-alueensa Venäjä-palvelutoimistoja
- tuottavat ja välittävät Venäjä-yhteistyöhön liittyviä palveluita
- tukevat paikallistason järjestötoimintaa
- tuottavat ja järjestävät koulutus- ja kehittämispalveluja
- tuottavat alueellisia kulttuuritilaisuuksia
- tuottavat erilaisia Venäjä-yhteistyöhön liittyviä projekteja ja hankkeita
- tuottavat ja järjestävät matkoja Venäjälle
- tuottavat ja välittävät Venäjä-tietoutta ja palveluja, mm. viisumipalvelut
- toimivat yhteistyössä alueellisten Venäjä-toimijoiden kanssa
- ylläpitävät alueellisia yhteiskuntasuhteita.

(Suomi-Venäjä-Seura 2016b)

Piirijärjestöt ovat siis tiivistetysti Venäjä-aiheisten palveluiden tuottajia, jotka järjestävät omalla alueellaan erilaisia tapahtumia ja kulttuuritilaisuuksia sekä tarjoavat viisumi- ja matkapalveluita Venäjän-matkailusta kiinnostuneille. Piirin tärkeä tehtävä on lisäksi koordinoida piirin tiedotusta, joka tapahtuu Seuran ja piirin nettisivuilla, Facebook-sivuilla, sähköpostitse, jäsenkirjeiden avulla ja Seuran jäsenlehti Kontaktissa. ”Meidän tehtävä on tuoda esille, mitä koko piirin alueella tapahtuu”, kertoo Tirri (2016). Näin ollen tiedotuksessa tuodaan esille niin piirin omia kuin piirin alaisten osastojenkin tapahtumia mahdollisimman kattavasti.

Piirien ehkä tärkein tehtävä on olla tukena sen alaisille osastoille. Piirijärjestö tukee osastoja tarvittaessa tapahtumien järjestämisessä esimerkiksi tarjoten tiloja tai yhteystietoja. Tirrin (2016) mukaan ne tarjoavat eniten apua jäsenasioissa, koska piireillä on oikeudet jäsenrekisterin tietoihin. Piirit tarjoavat usein myös toimistojaan osastoille kokoustamista tai muita kokoontumisia varten. ”Meidän tarkoitus on olla täällä

auttamassa osastoja.” (Tirri 2016.) Voisi todeta siis, että piirijärjestöt ovat osastojen yleisenä tukena niin tapahtumien järjestämisessä, tiedotuksessa kuin yhdistystoiminnan haasteissa.

3.2.5. Osastot

Keskusjärjestöstä ja piireistä seuraava porras on osastot. Suomi-Venäjä-Seurassa niitä on reilusti, peräti 282 osastoa koko Suomen alueella (Suomi-Venäjä-Seura 2016b). Osasto on oma, itsenäinen rekisteröity yhdistys, jolla on oma taloutensa, oma toimintasuunnitelmansa ja niin edespäin. ”Osastot toimivat piirijärjestön alla itsenäisinä yksikköinä.” (Tirri 2016.) Jokainen Seuran henkilöjäsen kuuluu johonkin osastoon, esimerkiksi Turun alueella voidaan liittyä Turun osastoon.

Koska jokainen osasto on itsenäinen rekisteröity yhdistys, jokaisella osastolla on myös oma hallituksensa. Nämä koostuvat tavallisesti puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja noin 6-10 muusta jäsenestä, kuten taloudenhoitajasta ja sihteeristä. Osastoilla ei ole palkattuja työntekijöitä kuten piirijärjestöillä, joten osastojen hallitus ja toimijat ovat mukana toiminnassa vapaaehtois pohjalta. (Tirri 2016.) Mukana on myös hyvin erilaisia toimijoita, eri-ikäisiä ja eri taustaisia ihmisiä. Osastot ja sen seurauksena piirit ja Seuran hallinto ovat ottaneet mielellään toimintaan mukaan Venäjä-taustaisia toimijoita, jotka tuovat arvokasta kulttuuri- ja kielituntemusta.

Osastojen toiminta keskittyy jollekin tietylle alueelle tai jonkin tietyn aihepiirin pariin. Alueellista toimintaa harjoittavat eri kaupunkien osastot. Esimerkiksi Turun piirin alla toimii 17 paikallisosastoa, kuten Salon osasto, Paimion osasto ja Kaarinan seudun osasto. Nämä eri osastot järjestävät omille jäsenille oman paikkakunnan alueella erilaisia Venäjä-aiheisia tapahtumia, esityksiä tai kulttuurimatkoja esimerkiksi teattereihin tai museoihin. (Suomi-Venäjä-Seura 2016b.) Lisäksi Seuralla on kuusi erilaista teemaosastoa: Sputnik, Mahorkka ja Siansorkka, Neukkumasinitit, Vysotskin ystävät, Talouden osasto ja Historian osasto. Näistä Sputnik keskittyy omatoimiseen matkailuun Venäjälle, Mahorkka ja Siansorkka elokuviin, Neukkumasinitit vanhoihin neuvostoliittolaisiin autoihin, Vysotskin ystävät Vladimir Vysotskin tuotantoon ja Talouden ja Historian osastot nimensä mukaan keskittyvät Venäjän taloutta ja historiaa koskeviin aiheisiin.

(Suomi-Venäjä-Seura 2016e.) Ainakin Mahorkan ja Siansorkan toiminta on toistaiseksi tauolla, mutta Turussa toimivat Neukkumasinistit ja Vysotskin ystävät ovat hyvin aktiivisia toiminnassaan edelleen.

Seuraan liittyessään kukin siis valitsee itselleen sopivan osaston. Yleensä se on paikallisosasto. Esimerkiksi Turussa asuva yleensä liittyy Turun osastoon ja Rantasalmella asuva Rantasalmen osastoon. Tuleva Seuran jäsen voi myös liittyä halutessaan teemaosastoon ja olla mukana sen toiminnassa. Esimerkiksi Turun piirijärjestön toiminnanjohtaja Tirri tuli mukaan Seuraan Mahorkka ja Siansorkka - osaston kautta. Sitä kautta hän oli myöhemmin päätenyt mukaan piirin toimintaan, sen puheenjohtajaksi ja myöhemmin toiminnanjohtajaksi. (Tirri 2016.)

4. Suomi-Venäjä-Seuran Turun osasto ja sen historia

Tässä kappaleessa tutustutaan tarkemmin yhteen merkittävimmistä Suomi-Venäjä-Seuran osastoista – Turun osastoon. Käyn lyhyesti läpi osaston historian ja sen monet vaiheet. Aloitan tarkastelun nykyisen seuran esimuotona pidettävästä Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seurasta, joka perustettiin talvisodan jälkeen toukokuussa 1940 eräänlaiseksi kanavaksi, jonka kautta suomalainen vasemmisto vihdoinkin saattoi ilmaista ajatuksiaan (Korhonen 2012, 21). Sen jälkeen jatkan nykyisen seuran perustamiseen lokakuussa 1944. Siitä etenen vähitellen vuoden 2017 loppuun tarkastellen eri aikakausien merkittävimpiä tapahtumia ja muutoksia Turun osaston toiminnassa vuosien varrella.

4.1. 1940: Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seura

Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran Turun osasto perustettiin heinäkuun 1. päivänä 1940, vain reilu kuukausi koko Seuran perustamisen jälkeen. Perustava kokous pidettiin Vähäväkisten juhlasalissa Nummenmäen työväentalossa, joka tunnetaan myös nimellä Oy Talo. Kokouksen puheenjohtajana toimi Erkki Heimo ja paikalle oli tullut 150 kiinnostunutta. Seura oli herättänyt kiinnostusta myös jo ennen perustamistaan ja osastoon oli liittynyt ennen kokousta 130 jäsentä ja kokouksessa vielä 133 lisää. Kokouksessa sihteeri Helenius piti puheen ystävyysseuran päämääristä ja tavoitteista, ja perustajajäsenet korostivat seuran asemaa rauhan ja ystävyyden edistämisessä. (Korhonen 2012, 29–30 & 40.)

Perustetun osaston säännöt otettiin suoraan Helsingin keskusseuran mallista ja ne seurasivatkin selkeästi koko seuran linjausta. Osaston säännöissä ilmaistiin muun muassa halu koota alueen asukkaita ystävyysseuran jäseniksi. Lisäksi osasto määritteli toimintansa tavoitteeksi järjestää monipuolisesti kokouksia, juhlia ja esitelmätilaisuuksia sekä levittää erilaista kirjallisuutta. Osaston sääntöpykälissä oli mukana myös ehto, joka antoi mahdollisuuden siihen, että osastoa vahingoittava tai vastoin sen tarkoitusta toimiva jäsen voitaisiin erottaa. Tällä korostettiin toisaalta yhtenäisyyttä sekä halua saada seuraan

samanmielisiä jäseniä, toisaalta halua pitää ”eriuskoiset” poissa. Seuran keskusjohto korosti muutenkin yhtenäisyyttä. Lisäksi keskusjohto painotti toiminnan laillisuutta ja koko seuran sääntöjen puitteissa pysymistä. (Korhonen 2012, 30–40; Ohjesääntö 1940.)

Ystävyysseura keräsi nopeasti suuren määrän jäseniä: elokuun lopulla koko seuran jäsenluku oli jo lähes 30 000 ja vuoden lopulla jäseniä oli lähes 40 000 (Kiertokirje n:o 1 1940; Korhonen 2012, 36). Turun osastolla oli elokuussa osaston kiertokirje n:o 1:n (1940) perusteella lähes 3 000 jäsentä ja lokakuussa osaston kiertokirje n:o 5:n (1940) perusteella jo 5356 jäsentä. Turun alueella kehitys vastasi siis koko Suomen jäsenmäärän kehitystä.

Turun osaston toiminta lähti perustamisen jälkeen kankeasti käyntiin, eikä ongelmilta välttytty. Rahaa ei ollut tarpeeksi toiminnan perustamiseksi, joten osaston oli pyydyttävä Helsingistä keskusseuralta rahallista avustusta välttämättömiin kuluihin. Jäsenlomakkeitakaan ei ollut alussa riittävästi osaston tarpeisiin, joten myös niitä jouduttiin pyytämään Helsingistä. Hankaluuksia kohdattiin lisäksi lehdistön kanssa. Turun Sanomat ja Sosialisti-lehti kieltäytyivät julkaisemasta osaston ilmoituksia, mutta perivät kuitenkin niistä maksun. (Korhonen 2012, 40–41.)

Alkukankeuksista huolimatta Turun osaston kokoukseen Vähäväkisten juhlasaliin oli heinäkuun 24. päivä saapunut yli 600 ihmistä ja suuri joukko jäi vielä salin ulkopuolelle. Kyseisen kokouksen tavoitteena oli saada vauhtia toimintaan. Kokouksessa perustettiin nuorisajaosto, käytännöllisen työn jaosto ja maaseutujaosto, joista kukin oli vastuussa omasta osastaan osaston käytännön toiminna. (Korhonen 2012, 41.)

Seuran suosion kasvaessa Suomen hallitus alkoi suhtautua siihen entistä varovaisemmin. Elokuussa 1940 ilmapiiri Helsingissä muuttui vähitellen epävakaaaksi, kun Seuran toiminta tuntui siirtyvän uuteen vaiheeseen, jossa sen olisi pakko siirtyä kaduille vaatimaan itselleen toimintaoikeuksia. Viranomaiset suhtautuivat tähän varautuneesti ja tulkitsivat tämän uuden vaiheen pahimmillaan pyrkimykseksi vallata katuja eli vallankumouksellisen toiminnan synnyttämiseksi. (Korhonen 2012, 57–58 & 63.) Monia seuran jäseniä vangittiin ja määrättiin turvasäilöön. Mm. koko seuran puheenjohtaja Mauri Ryömä ja varapuheenjohtaja Lauri Vilenius olivat elokuussa 1940 Helsingin lääninvankilassa, missä he uhkasivat ryhtyä nälkälakkoon vaatien sisäasiainministeri Ernest von Bornilta turvasäilöön määrättyjen seuran jäsenien vapauttamista (Kiertokirje n:o 2 1940).

Helsingissä tapahtunut mellakointi ja mielenilmaisut vaikuttivat suuresti koko Suomessa. Vallitseva tila vaikutti oleellisesti myös Turun osaston ja Turun kaupungin tilanteeseen.

Turun osasto suunnitteli valistusjuhlaa Urheilupuistoon, ja päivämääräksi oli jo valittu 1. elokuuta. Tapahtumasta oli tulossa suuri, sillä seuran kiertokirje n:o 3:n (1940) mukaan lippuja oli lunastettu lähes 10 000. Tilaisuuden järjestäminen ei kuitenkaan lopulta onnistunut, vaan paikalle saapuneelle väelle ilmoitettiin, että juhla on peruttu. Syynä peruutukselle oli asetus, joka kielsi yli 30 hengen kokoontumiset ilman viranomaisten myöntämää lupaa. (Korhonen 2012, 64.)

Turun osasto anoi lupaa tapahtuman uudelleenjärjestämiselle 7. elokuuta, ja paikallinen poliisimestari olikin alustavasti luvannut antaa kyseisen luvan. Lopullinen vastaus tuli kuitenkin luvattua myöhemmin, ja se oli kielteinen. Perusteluna esitettiin: ”koska on todennäköistä syytä varoa, että puheena oleva valistustilaisuus aiheuttaa vaaraa yleiselle järjestykselle, lääninhallitus harkitsee oikeaksi, hyljäten anomuksen evätä anotun luvan” (Kiertokirje n:o 3 1940a). Uutta päivämäärää oli kuitenkin jo ehditty mainostaa ja lippujakin oli ehditty myydä noin 4 000. Paikalle saapui sitäkin enemmän väkeä. (Korhonen 2012, 65.) Korhonen toteaa tutkielmassaan (2012, 65), että kokonaismäärästä on annettu monia erilaisia arvioita, muun muassa seuran kertokirjeessä väkijoukon määräksi on mainittu 20 000, kun taas toisissa lähteissä määräksi mainitaan noin 5 000. Joka tapauksessa Urheilupuistoon kerääntyi hyvin iso joukko, mikä varmasti entisestään kärjisti tilannetta.

Toisen valistustapahtuman järjestymisyrityksen peruuntuminen aiheutti suurta harmistusta, ja paikalle saapunut väki järjestäytyi kulkueeksi ”vallaten kadut kokonaan” (Kiertokirje n:o 3 1940a). Kyseinen väkijoukko kokoontui Kauppatorille osoittamaan mieltään noin tunnin ajan, mistä joukko jatkoi kohti Suurtoria ja Porthanin puistoa. Meno muuttui nopeasti levottomaksi ja väkijoukko heitti kiviä ja virvoitusjuomapulloja päin poliiseja, jotka yrittivät rauhoittaa tilannetta ja pidättää pahimpia meluajia, myös muun muassa avaten tulen taskuaseillaan. Väkijoukon kerrotaan kulkeneen tunnuksenaan ”Helenius vapaaksi”, tarkoituksena ilmeisesti vaatia aikaisemmin vangittua Yrjö Heleniusta vapautettavaksi. (Kiertokirje n:o 3 1940a; Korhonen 1940, 65–66.)

Vaikka tapahtuma oli alun perin Turun osaston järjestämä, osaston johtokunta kokouksessaan päätti pysyä kannassa, jossa se sanoutuu vapaaksi vastuusta mahdollisiin järjestyshäiriöihin, osasto ei halunnut itseään yhdistettäväksi näihin paheksuntaa

aiheuttaneisiin tapahtumiin. Johtokunta lausui lisäksi ”jyrkän paheksumisensa ja vastalauseensa viranomaisten esiintymisen johdosta”. (Kiertokirje n:o 3 1940a.)

Kyseisen välikohtauksen seurauksena Turun raastuvanoikeus langetti tuomiot katumellakasta ja kapinoinnista. Syytteen sai 12 henkilöä, heidän tuomionsa vaihtelivat sakoista 7–8 kuukauden pituisiin kuritushuonerangaistuksiin. Turun hovioikeus korotti lisäksi joitain tuomioita merkittävästi. (Korhonen 2012.) Korhonen mainitsee tutkielmassaan (2012, 66) esimerkkinä erään mellakoitsijan, joka sai Turun raastuvanoikeudessa 8 kuukauden tuomion, mutta Turun hovioikeus muutti sen 1 vuodeksi ja 2 kuukaudeksi kuritushuonetta. Mistään ei käy selville, olivatko kaikki mellakoinnissa mukana olleet Seuran tai osaston jäseniä.

Elokuun alun tapahtumat vaikuttivat Turun osaston kannatukseen positiivisesti. Osaston jäsenmäärä kasvoi reilusti ja jäsenlomakkeiden keräystä suoritettiin piirinjäsenkerääjien avulla. Kova isku toiminnalle oli se, kun osasto häädettiin toimitiloistaan Turun työväentalosta. Toiminta siirrettiin Nummenmäen työväentalon tiloihin, mutta se sijaitsi melko kaukana Turun keskustasta. (Kiertokirje n:o 4 1940, Korhonen 2012, 76.) Osaston kiertokirjeestä n:o 2 näkyi kuitenkin vahva tahto ja valmius puolustaa oikeuksiaan: ”Toverit. Eteenpäin. Päättävällä taistelulla on hankittava meille kuuluvat kansalaisoikeudet. Sovinnolla niitä ei meille anneta. Taistelkaamme ne itsellemme.” (Kiertokirje n:o 2 1940.)

Syys-lokakuussa 1940 osaston toiminta järjestettiin uudelleen. Asetus, joka kielsi yli 30 osallistujan kokoontumiset ilman erillistä lupaa, hankaloitti toimintaa, ja se piti kiertää jotenkin. Asia ratkaistiin sillä, että osasto päätti kokoontua useassa osassa peräkkäisinä päivinä. Tällä tavalla osallistujien määrä saatiin pidettyä sallitun rajoissa ja toisaalta mahdollisimman moni halukas pääsi osallistumaan kokouksiin ja kokoontumisiin. Eri kokousten osallistujamääräksi merkittiin taktisesti enintään 29, jotta kaikki olisi lain mukaista. (Korhonen 2012, 76–78.) Osasto jaettiin myöhemmin 26 aluetoimikuntaan Turun kaupunginosien mukaan, alueet jaettiin edelleen noin 120 ryhmään. Ryhmästä tuli siis Turun osaston perusyksikkö, jonka jäsenluku oli noin 25–29. (Kiertokirje n:o 3 1940b.)

Kyseisen organisaatiomallin avulla osaston toiminta tiivistyi ja organisoitui sekä kontrolli saatiin entistä tiukemmaksi. Osasto lakkautti käytännöllisen työn jaoston ja palkkasi tilalle oman kanslianhoitajan, joka työskenteli Nummenmäen työväentalolla. (Korhonen

2012, 78.) Osastossa pyrittiin myös selvittämään, oliko joku jäsenistä joutunut esimerkiksi syrjityksi, uhatuksi, erotetuksi tai pidätetyksi seuran jäsenyytensä vuoksi (Kirjelmä 1940).

Vähitellen mellakoiden seurauksena valtion johdon suhtautuminen seuraan muuttui entistä nihkeämmäksi. Kun seuran toiminnan suunnaksi tuli pääasiassa arvostella Suomen hallituksen toimia ja vaatia muutoksia sisäpolitiikkaan, herätti se halua panna loppu seuran kaikelle toiminnalle. 23. joulukuuta 1940 Helsingin raastuvanoikeus antoikin päätöksen seuran lopettamisesta. Jo muutama päivä ennen tätä lakkauttamispäätöstä Valpo oli kotietsinnöissä takavarikoinut suuren määrän seuran tavaroita koko maassa, myös Turussa. Turun osastolta Valpo oli takavarikoinut kaiken, myös rahavarat sekä erityisesti jäsenkortit. Osaston lopetusta seurasi omaisuuden selvittäminen, sillä osastolle oli jäänyt tuloja mm. elokuun suunnitellusta valistusjuhlan lipuista. (Korhonen 2012, 85–88.)

Osaston toiminta oli nyt loppunut. Loppuvaiheen pöytäkirjat ja kirjeenvaihto osoittavat jäsenten pettymyksen, mutta toisaalta myös innostuksen jatkaa toimintaa, jos se olisi ollut mahdollista (Korhonen 2012, 88). Tuolloin se ei kuitenkaan ollut mahdollista monista syistä, ja toimintaa saatiinkin uudelleen jatkettua vasta muutaman vuoden päästä.

4.2. 1944: Turun osaston perustaminen

Seuratoiminta jatkui vuonna 1944 perustetulla Suomi-Neuvostoliitto-Seuralla. Väli rauhan jälkeen syntyi ajatuksia perustaa ystävyysseura, joka ”muodostuisi poliittisten ristiriitojen yläpuolella olevaksi kansalaisjärjestöksi, joka kattaisi niin laajojen kansalaispiirien ystävyystoiminnan kuin myös kulttuurin, tieteen ja tekniikan alan yhteistyönkin” (Suomi-Venäjä-Seura 2016a). Seuran perustava kokous pidettiin Helsingissä 14.–15. lokakuuta 1944 (Suomi-Venäjä-Seura 2016a).

Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Turun osaston perustava kokous pidettiin melko pian Helsingissä pidetyn kokouksen jälkeen 27. lokakuuta 1944 Turun VPK:n talossa. Turun Sanomien uutisen mukaan halukkaita osallistujia alkoi kerääntyä paikalle jo kaksi tuntia ennen ovien avaamista, ja niiden auetessa klo 18 oli muodostunut jo lähes 200 hengen

jono. Itse kokoukseen kaikki eivät mahtuneet, iso osa jäikin vielä ulkopuolelle. (Turun Sanomat 28.10.1940.) Kokouksessa paikalla ollut kansanedustaja Judit Nederström-Lunden totesi osaston 30-vuotisjuhlakokouksessa vuonna 1974, että ”turkulaisilla oli vakaa aikomus perustaa SNS:n osasto, mitkään voimat ei sitä pystyisi estämään” (Nederström-Lunden 1974). Alla Turun Sanomien otsikko Turun osaston perustamisesta:

Kuva 1. Uutinen Turun osaston perustamisesta (Turun Sanomat 28.10.1944)

Kokouksen aloitti TTY:n soittokunta soittaen Parolan marssin ja Dunajewskin marssin Laulu synnyinmaasta. Sen jälkeen perustavaa kokousta valmistelleen toimikunnan puheenjohtaja Erkki Heimo, vuoden 1940 ystävyysseuran Turun osaston puheenjohtaja, toivotti läsnäolijat tervetulleiksi. Keskusseuran edustajana kokouksessa ollut Veikko Sippola selosti seuran syntyvaiheita ja tarkoitusperiä. Musiikkiesityksen ja puheiden jälkeen käsiteltiin varsinaiset kokouksen tehtävät: valittiin pöytäkirjantarkastajat ja äänenlaskijat, hyväksyttiin säännöt keskusseuran ehdotuksen pohjalta sekä valittiin osaston ensimmäinen johtokunta. Uuden Turun osaston puheenjohtajaksi valittiin Erkki Heimo ja muiksi johtokunnan jäseniksi Uno Harva, A. Carlsson, H. A. Koristo, J. E. Lähdesniemi, Judit Nederström-Lunden, E. Lehtinen, Katri Luoto ja Alpo Lääperi. (Turun Sanomat 28.10.1944.)

Perustetun osaston säännöt kuvailevat osaston tarkoitusta seuraavasti:

Osaston tarkoitus on koota paikkakunnallaan eri kansalaispiirit Suomi-Neuvostoliitto-Seura, Samfundet Finland-Sovjetunionen r.y:n jäseninä toimintaan Suomen ja Neuvostoliiton välisen ystävällisten ja

luottamuksellisten suhteiden rakentamiseksi seuran ja osastojen sääntöjen sekä seuran edusajakokousten ja seuran valtuuston antamien ohjeiden pohjalla.

(Sopimuskirja 1945)

Tavoitteena oli siis tuoda yhteen samanmielisiä ihmisiä ja edistää hyviä suhteita Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Tämä oli tarkoitus saavuttaa muun muassa järjestämällä erilaisia tapahtumia, tilaisuuksia ja opetustoimintaa sekä levittämällä kirjallisuutta (Sopimuskirja 1945).

Osaston ensimmäinen varsinainen kokous pidettiin neljän päivän päästä. Kyseisessä kokouksessa järjesteltiin käytännön toimintaa: osastolle valittiin varapuheenjohtajiksi J. E. Lähdesniemi ja H. Koristo, sihteeriksi Judit Nederström-Lunden, taloudenhoitajaksi Katri Luoto ja jäsenhuoltajaksi O. Lehto. Lisäksi johtokunta päätti palkata vakinaisen toimitsijan sekä vuokrata toimistohuoneen. (Turun Sanomat 2.11.1944.)

Turun kaupunki ja TTY:n johtokunta auttoivat tuoretta osastoa saamaan kolmen huoneen huoneiston toimistoa varten osoitteesta Eerikinkatu 30 (SNS Turun osasto 1944–1969). Vuokrasopimus allekirjoitettiin 30. joulukuuta 1944 ja osasto sai toimiston käyttöönsä heti vuoden 1945 ensimmäisenä päivänä (Vuokrasopimus 1944). Osasto myös pyysi käyttöönsä Turun puhelinlaitokselta puhelinnumeron ja ”pöydällä käytettävän puhelin koneen” (Anomus 1944).

Loppuvuosi 1944 osaston perustamisen jälkeen kului siis pääasiassa Turun osaston toiminnan ja käytännön asioiden järjestämiseen, mutta mukaan mahtui kuitenkin jo muutama tapahtumakin. Marraskuun alussa osasto järjesti Stalingrad-elokuvan näytökset Casino-teatterissa (Turun Sanomat 5.11.1944). 29. marraskuuta osasto järjesti Turun VPK:n talossa juhlan, jossa oli mukana monia arvokkaita esiintyjiä, muun muassa Turun Kaupunginorkesteri Ole Edgrenin johtamana, Turun Pyrkivän naiset ja Työväen Teatterin baletti, minkä lisäksi kansanedustaja Cay Sundström piti esitelmän (Ohjelma 1944). Vuoden viimeisessä kokouksessaan 17. joulukuuta 1944 johtokunta suunnitteli tulevaa vuotta, toimiston avaamista ja piiritoimikunnan perustamista (Turun Sanomat 18.12.1944).

Vuonna 1944 Turun kaupungin alueelle perustettiin myös useita muita osastoja, muun muassa Nummenmäen-Itäharjun osasto (Turun Sanomat 15.11.1944) ja Kärsämäen

osasto (Turun Sanomat 13.11.1944). Turun osasto tuki näiden osastojen perustamista Turkuun ja lähialueelle (Turun Sanomat 18.12.1944).

Turun osaston ja koko Seuran toiminta näytti lähtevän siis hyvin käyntiin Turun seudulla ja käytännön järjestelyt saatiin osaston osalta pian hyvälle mallille. Tapahtumien järjestämisessä näkyi aktiivisuus ja innokkuus, mikä ei kuitenkaan jatkunut kovin pitkään.

4.3. 1945–1953: Toiminnan alkuvuodet

Jo vuoden 1945 jälkeen on huomattavissa toiminnan hiipumista. Osaston johtokunta sen vuoden toimintakertomuksessaan toteaa, että ”seuramme toiminta on joutunut hiljaisempaan vauhtiin” (SNS Turun osasto 1944–1969). Tästä huolimatta vuoden aikana tapahtui melko paljon. Osasto vastaanotti neuvostoliittolaisia kulttuurivierailuita: Turussa vierailivat muun muassa Punaisen Armeijan kuoro, professori Kemenov, filmiohjaaja Pudovnik, Moisejevin kansantanssiyhtye sekä Balttien punalaivaston Jazz-orkesteri. Innokkaita osallistujia näiden vierailijoiden tapahtumiin oli toimintakertomuksen mukaan erittäin paljon ja Turussa ”epätoivoisesti taisteltiin pääsylipuista”. (emt.) Osasto järjesti myös muita erilaisia tapahtumia, kahdet venäjän kielen kurssit, näyttelyn Taidemuseoon, esitelmää Neuvostoliitosta sekä perustamansa valistustoimikunnan illanvieron. Toimintansa tueksi osasto vastaanotti lahjoituksia erilaisilta liikkeiltä ja yksityisiltä liikemiehiltä (emt.).

Samana vuonna pidettiin Turun piirijärjestön perustava kokous 26. maaliskuuta. Osaston toimistolla työskennelleistä kahdesta henkilöstä yksi siirtyi perustetun piirin palvelukseen ja Eerikinkadun toimistosta osa annettiin piirijärjestön käyttöön. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Jäseniä oli vuoden 1945 lopulla 2503, joista jäsenmaksunsa täysin maksaneita 1474 (SNS Turun osasto 1944–1969). Seuran toiminnasta olikin moni kiinnostunut, mutta jäseniä ei saatu samaan tahtiin kuin vuonna 1940, jolloin jäsenluku oli jo kolmen kuukauden päästä perustamisesta yli 5 000 (Kiertokirje n:o 5 1940). Toiminnasta puuttui ehkä tietynlainen intohimo, joka oli havaittavissa vuonna 1940. Tietysti Suomen ja Neuvostoliiton välinen tilanne vaikutti vahvasti ihmisten suhtautumiseen osaston toimintaa kohtaan.

Vuonna 1946 toiminta jatkui hyvinkin samoissa merkeissä. Osasto kuvailee toimintakertomuksessaan vallitsevaa tilaa seuraavasti:

Vuonna 1946 toiminnan alkutaipaleelle lähdettiin edelleen olotilassa, jolloin maamme oli epänormaalissa tilassa ja odoteltiin rauhan allekirjoittamisen tapahtuvan vuoden 1946 aikana. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, vaan olemme edelleenkin taivuttamassa toimintakauden samanlaisessa odotustilassa.

(SNS Turun osasto 1944–1969)

Vuoden aikana Turussa kävi monia kulttuurivieraita, muun muassa shakkimestari Ragosin vieraili ottelemassa suomalaisia shakkimiehiä vastaan ja leningradilainen jalkapallojoukkue Zenit pelaamassa epävirallista maajoukkuetta vastaan Turun Urheilupuistossa. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Osaston asiakirjoista ei kuitenkaan käy selville, olivatko nämä tapahtumat Turun osaston järjestämiä, täysin tai edes osittain, vai oliko osasto mukana vain osallistujana. Voi kuitenkin todeta, että osaston johtokunnassa oltiin erittäin iloisia näistä tapahtumista. Vuoden 1946 toimintaselostuksesta käy ilmi kuitenkin, että Turun osaston Kauppa- ja Teollisuusjaosto oli yksi aloitteentekijöistä näyttelyvaihdon Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Sinä vuonna järjestettiin kaksi merkittävää talous- ja teollisuusnäyttelyä: Suomen teollisuusnäyttely Moskovassa ja Neuvostoliiton talous- ja teollisuusnäyttely Helsingissä. (emt.)

Vuonna 1947 osaston toimintaa hidasti heikko taloudellinen tilanne. Osaston johtokunta päättikin luopua Eerikinkadun toimistoon palkattuna olleesta toimistoapulaisesta. Tarkoituksena oli luopua myös toimiston osasta, joka oli osaston käytössä, mutta se ei vielä toteutunut. Heikkoa taloutta paikkamaan päätettiin myös hakea Turun kaupungilta apurahaa yhdessä kaikkien alueen alaosastojen kanssa. Kaupunginvaltuusto myönsikin yhteensä 30 000 markkaa jaettavaksi Turun osaston ja muiden seudun alaosastojen kesken. Lisäksi jäsenmaksun keräämisen kanssa oli ongelmia, sillä vain noin 30 % jäsenmaksuista oli maksettuna vuoden loppuun mennessä. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston toiminta oli kuitenkin toimintakertomuksen perusteella melko vilkasta. Vuoden aikana järjestettiin useita kirjallisuus- ja elokuvailtoja. Osasto järjesti myös slaavilaisen konsertin Akatemiatalossa. Venäjän kielen kerholla oli kolmet erilaiset kurssit, joihin osallistui yhteensä 55 henkilöä, minkä lisäksi järjestettiin 14 keskusteluoppituntia kielen opiskelijoille. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Tänä vuonna alkoi myös pienempien Turun alaosastojen liittyminen Turun osastoon, ja tätä tapahtui paljon vuosien mittaan eri syistä. Monesti syynä on toisen osaston heikko taloudellinen tilanne, aktiivisten osallistujien puute tai vain halu tehostaa toimintaansa yhdistymisen myötä. Vuonna 1947 Iso-Heikkilän osasto pyysi saada ”jäsenineen ja varoineen liittyä Turun osastoon” ja johtokunta hyväksyi tämän (SNS Turun osasto 1944–1969).

Vuonna 1948 osaston toimintaa oli edelleen paljon. Osaston vuosikokous pidettiin elokuvateatteri Kinolassa, ja kokouksen jälkeen esitettiin elokuva Jugoslavia. Osaston matkailukerho oli erittäin aktiivinen ja järjesti seitsemän erilaista matkaa, muun muassa Vanajanlinnaan ja SNS:n kulttuurijuhliin Helsinkiin. Myös venäjän kielen kerholla oli edelleen erittäin vilkasta toimintaa. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Turun osaston ongelmana oli tuolloin pääasiassa maksettujen jäsenmaksujen vähyys. Ongelmaan tartuttiinkin tosissaan. Jäsenkannon tehostamisen suunnitteluun valittiin oma toimikunta, johon kuuluivat osaston puheenjohtaja, rahastonhoitaja sekä kaksi piirisihteeriä. Vuoden aikana ei kuitenkaan saatu muutosta tilanteeseen; vuoden 1948 lopulla noin 2500 jäsenestä edelleen vain noin 30 % oli maksanut jäsenmaksunsa. Suurimmaksi syyksi tähän johtokunta arvioi jäsenmaksujen kantajien eli kerääjien puutteen. Tilannetta saataisiin paremmaksi vain, jos jäsenet aktivoituisivat ja itse hoitaisivat jäsenmaksunsa. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Vuoden 1949 aikana varsinainen toiminta oli edellisten vuosien tapaista. Turun osastolla oli edelleen useita esitelmätilaisuuksia, esimerkiksi puheenjohtaja Souranderin esitelmä matkastaan Moskovaan. Venäjän kielen kerhonkin toiminta oli koko vuoden ajan aktiivista. Kerho lisäksi tuki rahallisesti Turun alueelle haudattujen neuvostosotilaiden hautojen kunnostamista. Matkailukerhon toiminta taas alkoi hiipua, se järjesti koko vuoden aikana ainoastaan yhden retken seuran maakuntajuhlille Yläneelle. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Edellisen vuoden aikana aloitettu toiminta jäsenkannon tehostamiseksi ei edelleenkään tuottanut tulosta, jäsenmaksuista edelleen vain noin 30 % oli kunnossa. Osaston johtokunta toteaaakin toimintakertomuksessa, että se näkee jäsenten oman aktiivisuuden hoitaa maksut tehokkaimpina ratkaisuna tilanteeseen. Jäsenten aktiivisuuden heikentyminen alkoi muutenkin olla ongelma, muun muassa valistustoimikunta on vuoden 1949 toimintakertomuksen perusteella jonkin verran kärsinyt ”aktiivisen toimintaväen” puutteesta. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Sama ongelma jatkui myös seuraavana vuonna. Aktiivisten toimijoiden puute oli toimintakertomuksen perusteella ”lamauttanut” makailu- ja kirjallisuuserhojen toiminnan lähes kokonaan, mutta venäjän kielen kerhon toiminta kiinnosti ihmisiä edelleen melko paljon (SNS Turun osasto 1944–1969). Venäjän kielen kerhon perustama balalaikkakerho oli myös saanut niin paljon mielenkiintoa, että siitä tuli oma jaostonsa vuonna 1950. Toiminnassaan taas tyystin hiljentynyt matkailukerho yhdistettiin valistustoimikuntaan, jotta siihen saataisiin taas eloa. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Yhteistyö Turun piirijärjestön kanssa oli sujunut tähän mennessä hyvin. Turun osaston pöytäkirjoista ja toimintakertomuksista syntyy vaikutelma, että piirijärjestön toiminta oli lähtenyt hyvin käyntiin. Vuoden 1950 pöytäkirjassa on kuitenkin maininta, että Turun osasto on muiden paikallisosastojen kanssa ollut tyytymätön siihen, että piirijärjestö on ”laiminlyönyt kutsua osastojen johtokuntien jäseniä tai virkailijoita erinäisten taide- ym- laisten tilaisuuksien avajaisiin” (SNS Turun osasto 1944–1969). Turun osastossa päätettiin antaa suullinen valitus piirijärjestön toimikunnalle (emt.). Toisaalta osaston ja piirin yhteinen toiminta näytti sujuvan hyvin, sillä vuonna 1950 osaston valistustoimikunta ei itsenäisesti järjestänyt yhtään tapahtumaa tai tilaisuutta, vaan avusti piirijärjestöä sen järjestämissä tapahtumissa.

Ongelma jäsenmaksujen kanssa jatkui edelleen, tehostamiskeinot eivät tepsineet ja jäsenten aktiivisuus ei lisääntynyt. Vuoden 1950 lopulla jäsenmaksun olikin maksanut vain noin 15 % jäsenistä. Saadakseen asiaan vihdoon jotain selkeyttä Turun osaston johtokunta päätti poistaa jäsenluettelosta kaikki ne jäsenet, joiden maksut olivat maksamatta kahta vuotta pidemmältä ajalta. Rästiläisten suuri määrä vaikutti erittäin kielteisesti osaston taloudelliseen tilanteeseen. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Vuonna 1951 osaston ja etenkin sen matkailu- ja valistuserhon toiminta näytti piristyvän, niiden yhdistäminen oli osoittautunut hyväksi päätökseksi. Turussa osasto

järjesti nuoris juhlan sekä naisten tilaisuuden, joihin osallistui osaston toimintakertomuksen perusteella noin 1 100 henkilöä. Matkoja osasto järjesti muun muassa Neuvostoliiton messuille ja Turun saaristoon. Myös balalaikkajaoston toiminta oli niin aktiivista, että se erosi Turun osastosta ja perusti oman osastonsa. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston johtokunnat toimenpiteet jäsenrekisterin selkiyttämiseksi saivat osaston jäsenmäärän putoamaan noin 2 500:sta noin 1 300:aan. Rekisteristä poistettiin kuolleet ja pois muuttaneet jäsenet sekä ne, jotka olivat jättäneen jäsenmaksunsa maksamatta useamman vuoden ajan. Vaikka jäsenmäärä pienenikin, jäsenmaksunsa maksaneiden osuus oli nyt jopa 69 %. Näin päivitetty jäsenmäärä vastasi paremmin todellista tilannetta. Osastoon saatiin mukaan myös 284 uutta jäsentä, mikä tasoitti määrän pudotusta. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Toiminta vuonna 1952 oli vielä edellistä vuotta vilkkaampaa. Osasto järjesti neljä erilaista elokuva- ja esitelmätilaisuutta sekä kaksi valistustoimikunnan omaa tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä noin 1250 henkilöä. Lisäksi osastolla ja sen matka- ja valistustoimikunnalla oli useita maksullisia elokuvanäytöksiä Turun eri teattereista. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Toiminnan vilkkaudesta huolimatta SNS:n aluetoimikunta oli arvostellut osaston toimintaa ja todennut sen liian laimeaksi. Turun osasto kattoi kuitenkin hyvin ison alueen, joten siihen nähden toimintaa oli ollut melko vähän, jäsenmaksujen keräämistäkin tämä iso alue hankaloitti. Aluetoimikunta ehdottikin osastolle jakaantumista neljään pienempään osastoon. Osasto yhtyi tähän ehdotukseen ja päätti jakaantua useammaksi osastoksi. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Jaon seurauksena Turun osastolle jäi toimintaansa varten alue, joka rajoina olivat Aurajoki, Aninkaistenkatu, Läntinen pitkäkatu ja Puistokatu (Huotari 1974).

Balalaikkaorkesteri, joka oli edellisenä vuonna irtautunut omaksi osastokseen, näytti hakevan vielä enemmän väliä Turun osastoon. Vaikka Turun osasto olikin antanut omistamansa soittimet balalaikkaorkesterin käyttöön, orkesteri kieltäytyi soittamasta Turun osaston järjestämässä tilaisuudessa. Syytä tälle kieltäytymiselle ei valitettavasti osaston asiakirjoista löydy. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Vuonna 1953 Turun osaston toiminta näytti taas kääntyvän laskuun. Tapahtumia oli selkeästi vähemmän ja ihmisten kiinnostus osastoon tuntui laskevan. Tämä näkyi myös

joulukuussa pidetyssä valmistavassa vuosikokouksessa. Kyseisen kokouksen pöytäkirjan viimeisessä pykälässä kerrotaan: ”Koska osaston jäseniä oli kokouksessa saapuvilla odotettua vähemmän, päätti kokous yksimielisesti, että filmin Valkotukkainen tyttö esityksestä luovutaan” (SNS Turun osasto 1944–1969).

4.4. 1954–1958: Toiminta tauolla

Vuoden 1953 jälkeen Turun osaston toiminta näyttää seisahtuvan. Vuoden 1953 joulukuussa pidettiin edellä mainittu valmistava vuosikokous, mutta varsinaisesta vuosikokouksesta vuodelta 1954 ei löydy mitään merkintää. Myöskään minkäänlaista kirjanpitoa, esimerkiksi pöytäkirjoja, ei ole vuosilta 1954–1958.

Osaston toiminnassa aktiivisesti mukana ollut Teuvo Huotari toteaa kirjoittamassaan historiikissa osaston toiminnan seisahtumisesta:

On turhaa ruveta etsimään syyllistä toiminnan loppumiseen. Maanläheistä esimerkkiä käyttäen voisi sanoa, että Turun osasto oli siemenperuna, joka annettuaan alun usealle osastolle, itse kuihtui pois.

(Huotari 1974)

Huotarin kuvaus onkin melko osuva. Turun osaston toiminta tosiaan näyttää vain kuihtuneen pois jakaantumisen jälkeen eikä sille löydy mitään varsinaista syytä tai syyllistä. Aktiivisten jäsenten siirtyminen muihin osastoihin kuitenkin varmasti myötävaikutti hiljentymiseen merkittäväällä tavalla.

4.5. 1959: Uusi aloitus

Viiden vuoden tauon jälkeen aikaisempien vuosien toimijat olivat vähitellen kiinnostuneet toiminnan herättämisestä. Uusi vuosikokous pidettiin helmikuussa 1959. Kokoukseen saapui 14 jäsentä, joilla kaikilla oli kiinnostus saada Turun osaston toiminta taas vauhtiin. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Siinä he onnistuivatkin erinomaisesti, ja osaston toiminta alkoi jälleen.

1959 Turussa vieraili ryhmä neuvostoliittolaisia turisteja, joille Turun osasto järjesti ystävyystilaisuuden Pyrkivän urheilutalolla. Tilaisuus oli toimintakertomuksen perusteella erittäin onnistunut: paikalla oli 16 vierailijaa sekä yli 20 Turun osaston jäsentä. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Johtokunta toteaa, että järjestetty tilaisuus oli ”omiaan edesauttamaan läheisten suhteiden syntymisessä molempien maiden ihmisten kesken” (emt.). Tämä tekeekin tapahtumasta merkittävän, sillä juuri läheisten suhteiden kehittäminen Suomen ja Neuvostoliiton (ja myöhemmin Venäjän) välille on seuran tärkeimpiä tavoitteita. Osasto järjestikin vastaavia tapahtumia monesti tulevien vuosien aikana.

Kyseinen vuosi oli Turun osastolle juhluvuosi, silloin tuli täyteen 15 vuotta osaston perustamisesta. Osasto yhdessä Turun piirijärjestön kanssa järjesti erilaisia tilaisuuksia ja tapahtumia pitkin vuotta. Osasto järjesti 21. marraskuuta juhlan Turun Rakennustyöväen ammattiosaston huoneistossa. Vuoden pääjuhlasta, koko maata käsittävästä Ystävyysjuhlasta, vastuussa oli pääosin piirijärjestö, ja osasto osallistui vain erilaisten pienempien osa-alueiden järjestelyyn. Osasto muun muassa järjesti ilmapallojen myynnin ja hankki sitä varten 1 000 ilmapalloa. Myynti ei kuitenkaan jostain syystä onnistunut suunnitellulla tavalla ja suurin osa hankituista ilmapalloista jäi osastolle. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston ongelmana oli tuolloin jäsenien vähyys. Jakautuminen useampaan osastoon ja viiden vuoden tauko olivat vaikuttaneet jäsenmäärään erittäin kielteisesti. Lisäksi jäsenet olivat pääasiassa vain työväenluokasta. Osasto asettikin itselleen tavoitteeksi saada uusia jäseniä ja tehdä toimintaansa tunnetuksi uusilla alueilla ja uusille ihmisille. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston venäjän kerhon sekä matka- ja valistustoimikunnan toiminta näyttää loppuneen 1953 vuoden jälkeen. Osaston pöytäkirjoista ja toimintakertomuksista ei löydy mainintoja minkäänlaisesta toiminnasta, sitä ei ilmeisesti saatu enää herätettyä tauon jälkeen. Toimintaa jatkoi siis vain Turun osasto johtokuntineen.

4.6. 1960-luku: Vieraita ja matkoja

Neuvostoliittolaisten turistiryhmien vierailut Turkuun yleistyivät 1960-luvulla, ja Turun

osasto ja muut alueen osastot pyrkivät järjestämään näille ryhmille ystävyys- ja vierailutilaisuuksia. Esimerkiksi kesäkuussa 1960 Turun osasto yhdessä Turun Läntisen osaston kanssa järjesti matkailu- ja ystävyysillan VPK:n talolla, minne saapui 42 neuvostoliittolaista vierailijaa ja noin 400 turkulaista. Elokuussa 1962 taas Turun osasto yhdessä Paraisten osaston kanssa järjesti ystävyysillan Paraisilla. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Vuodelle 1962 osuivat sekä YYA-sopimuksen että lokakuun vallankumouksen vuosipäivät. Ystävyyssopimuksen kunniaksi osasto järjesti juhlan, jossa muun muassa kansanedustaja E. Roine piti puheen ja jossa esitettiin neuvostofilmi Karannut. Lokakuun vallankumouksen kunniaksi Paraisilla järjestettiin yhteistyössä Paraisten osaston kanssa juhla, jossa toimitsija J. Valtakari piti juhlapuheen ja esitettiin kaksi lyhytelokuva. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Seuran harjoittama ystävyystoiminta ei tuohon aikaan ollut kaikkien mieleen, mikä aiheutti välillä harmittavia tilanteita. Vuonna 1962 Turun osaston johtokunta joutui ilmaisemaan paheksuntaa Turun kaupungin Nuorisotyölautakunnan toiminnasta. Kirjeessään lautakunnalle osasto kirjoittaa seuraavasti (huom. kirjoitusasu alkuperäisen dokumentin mukainen):

SN-Seuran Turun osasto päätti vuosikokouksessaan lähettää arvoisalle lautakunnalle paheksumisensa siitä tahdittomasta esiintymisestä johon lautakunnan enemmistö on syyllistynyt, ottaessaan kielteisen kannan Leningraatin nuorison esitykseen ystävyys päivän järjestämisestä ystävyyskaupunkien nuorten kesken ensikesänä.

(SNS Turun osasto 1944–1969)

Osasto koki erittäin tärkeäksi muistuttaa nuorisotyölautakuntaa tämän ystävyystoiminnan tärkeydestä, etenkin nuorten välillä, sekä hyvien suhteiden ylläpitämisestä itäiseen rajanaapuriin.

Vuonna 1963 osasto järjesti merkittävän koroakeskustelutilaisuuden Taimi II:ssa. Keskustelutilaisuuden aiheena oli Mitä on sosialistinen realismi. Puhujiksi osasto oli saanut päteviä puhujia: maisteri Ulla-Liisa Heinon, dosentti Ervastin, lehtori Leppälän, ylioppilas Setälän sekä toimittaja Mäntykosken. Johtokunta koki tapahtuman vuoden merkittävimpänä saavutuksena ja ihan oikeutetusti, sillä keskustelua seuraamaan saapui

noin 90–100 henkeä, jotka osaston asiakirjojen perusteella vaikuttivat olevan tyytyväisiä syntyneeseen keskusteluun. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Vuonna 1964 Turun osasto vietti toimintansa 20-vuotisjuhlia. Juhla järjestettiin Turun VPK:n talossa ja osallistujia oli noin 500; mukaan oli kutsuttu osaston jäsenten lisäksi muun muassa muiden järjestöjen edustajia sekä neuvostoliittolaisia vieraita. Juhlan ohjelmassa oli erilaisia musiikki-, laulu- ja liikuntaesityksiä. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Seuraavana vuonna osaston toiminta alkoi taas vähitellen hiipua. Johtokunta kuvailee toimintakertomuksessaan vuodelta 1965 osaston toimintaa ”luvattoman heikoksi”, minkä lisäksi kyseisen kuvauksen kohdalla on kertomuksen laatijan kommentti ”hyvä ettei tarvitse olla tätä lukemassa” (SNS Turun osasto 1944–1969). Kokouksia osastolla oli sinä vuonna tavallista vähemmän ja ainoa mainittu tapahtuma on vapputilaisuus, johon osallistui neuvostoliittolaisia vieraita (emt.).

Osaston ongelmaksi alkoi muodostua se, että johtokunnan toimihenkilöt säilyivät samoina vuodesta toiseen. Toimihenkilöissä ei toki ollut sinänsä mitään ongelmaa, osasto alkoi vain vähitellen tarvita uusia ihmisiä ja uusia voimia. Seurauksena myös johtokunnan keski-ikä alkoi olla melko korkea, minkä osaston johtokunta tiedosti itsekkin: ”Jatkuvuuden vuoksi olisi löydettävä toimikuntaan myös nuoria henkilöitä”. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Osasto kohtasi saman ongelman monesti myös tulevina vuosina.

Vuonna 1966 toimintaa ei ollut saatu kovinkaan hyvin kehitettyä. Osaston johtokunta kuvailee tilannetta toimintakertomuksessa seuraavasti:

Eräs toimikunnan jäsen tuskasteli ja uhkasi lopettaa toimintansa seurassa, koska toiminta on koko ajan samanlaista. Mutta niinhän on ystävyyskin. Se on vakiintunut olotila, kun taas vihollisuus etsii ja luo uusia muotoja. Tosiasia menneestä vuodesta on kylläkin, että sen toiminnassa ei ole ollut erikoisia uusia piirteitä, mutta toiminta on ollut vilkasta ja niissä pienissä rajoissa, jotka osaston käytössä olevat raha- ja toimihenkilöresurssit ovat sallineet, tehokasta ja kyllin riittävää.

(SNS Turun osasto 1944–1969)

Toiminta oli tosiaan yksipuolistunut ja koostui pääasiassa ystävyystilaisuuksista ja illanvietoista. Vuonna 1966 osasto kuitenkin järjesti myös tietokilpailun ja isännöi seuran Helsingin itäisten osastojen vierailua sekä neuvostoliittolaisten ja suomalaisen

ylioppilaiden tapaamistilaisuutta (emt.). Ohjelmaa ei siis ollut kovin paljoa, mutta vaihtelua oli jonkin verran.

Vuonna 1967 toiminta hiljeni vielä entisestään. Vuoden aikana johtokunta kokoontui selvästi vähemmän kuin aiemmin ja pöytäkirjatkin ovat selkeästi lyhempiä ja yksinkertaisempia kuin aikaisempina vuosina. Osaston järjestämiä tapahtumia oli kyseisenä vuonna vain kaksi: ystävyysillanvietto ja kansainvälinen pikkujoulu, molemmat järjestettiin Turun läntisen osaston kanssa. Tapahtumat kuitenkin herättivät mielenkiintoa ja niissä oli yhteensä noin 210 osallistujaa, joista osa oli turisteja Neuvostoliitosta ja Azerbaidžhanista. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Juhannuksena 1968 Turun osasto pääsi järjestämään kauan odotetun matkan Leningradiin. Jäsenelle toukokuussa lähetetyssä kirjeessä matkaa kuvaillaan seuraavasti:

Nyt tarjoamme Teille jäsenetuna todella halvan matkan Leningradiin. Osastomme tekee linja-autolla ensi juhannuksena (lähtö 21.6. aikaisin aamulla, paluu 23.6. myöhään illalla) camping-matkan Leningradiin. Kuljetuksen hoitaa näissä asioissa laajan kokemuksen omaava liikennöitsijä Olavi Kaskimäki. Asutaan puupohjaisissa siisteissä teltoissa Kuokkalassa, uidaan Terijoen iki-ihanilla hiekkarannoilla, käydään pari kertaa Leningradissa tutustumassa kaupungin moniin nähtävyyksiin.

(SNS Turun osasto 1944–1969)

Matkalle osallistui 42 seuran jäsentä ja se oli johtokunnan pöytäkirjan perusteella oikein onnistunut, osasto sai myös tuottoa siitä. Vastaavia matkoja päätettiinkin järjestää myös jatkossa. (emt.)

Vuonna 1968 seuraa kosketti merkittävästi Tšekkoslovakian kriisi, joka koetteli monen jäsenen uskoa seuran toimintaan. Eräs osaston jäsen on jopa todennut: ”Nyt tämä poika eroaa tästä roskaseurasta ja vie 200 muutakin jäsentä mukanaan” (SNS Turun osasto 1944–1969). Turun osaston sihteeri Huotari kuitenkin toteaa kyseisen vuoden toimintakertomuksessa, että tällaiset jäsenet, jotka eivät ole oikeasti mukana seuran ajatuksessa ystävyyden ja sen edistämisen tärkeydestä, vain ”saattavat muutkin seuran jäsenet huonoon huutoon” (emt.). Turun osaston suosioon tämä kriisi ei kuitenkaan kovin pahasti vaikuttanut, etenkin jäsenmäärään, sillä se oli vain kasvanut vuoden aikana (emt.).

Vuonna 1969 osasto järjesti uudelleen edellisen vuoden mallisen matkan Leningradiin ja Terijoen hiekkarannoille. Edelliseen vuoteen verrattuna matka herätti selkeästi vähemmän mielenkiintoa. Osallistujia oli vain 16 ja osastolle tuli taloudellista tappiota matkasta. Syyksi tälle heikolle menestykselle osasto kuvailee sen, että matkaa ei ehditty mainostaa tarpeeksi. Varsinainen matka kuitenkin onnistui osaston mukaan hyvin. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston jäsenluku oli 1960-luvulla ihan eri luokkaa kuin kymmenen vuotta aikaisemmin. Tilanne myös vaihteli suuresti vuodesta toiseen. Vuonna 1960 osastolla oli vain 122 maksanutta jäsentä, ja johtokunta toteaa vuoden 1960 toimintakertomuksessaan, että ”jokin määrä” jäsenmaksuja oli edelleen perimättä (SNS Turun osasto 1944–1969). Jäsenmaksujen keräämisen ongelma näyttääkin jatkuneen myös tauon jälkeen. Muutenkin osaston keinot uusien jäsenten saamiseksi ja vanhojen kannustamiseksi aktiivisuuteen eivät olleet riittäviä, sen osaston johtokunta toteaa myös itse vuoden 1960 toimintakertomuksessaan ja vuoden 1961 toimintasuunnitelmassaan. Niissä osasto toisaalta myös suunnittelee tehostavansa jäsenhankintaa sekä jäsenten huoltoa ja säilyttämistä. (emt.)

Osasto saikin kasvatettua jäsenistöään melko hyvin. Vuoden 1961 lopulla jäseniä oli jo 202 ja vuoden 1962 lopulla 246. Tämä saatiin toteutettua yhteistyöllä ja jo liittyneiden jäsenten aktiivisuudella uusien jäsenten hankinnassa. Kuitenkin heti nähtiin taas jäsenkatoa. Jo vuonna 1963 osasto koki taantumaa ja jäsenten määrä väheni 211:een. Tämän jäsenkadon syyksi on tutkimuksien jälkeen todettu ensisijaisesti jäsenien muutto pois Turun osaston alueelta. Kyseiset ihmiset ovat kuitenkin siis jääneet seuran jäseniksi, mutta toisella alueella. Vuonna 1964 osaston jäsentilannetta saatiin kohennettua ja jäsenluku oli vuoden lopussa jo 272. Johtokunta totesi hyväksi käytännöksi kerätä jäsenmaksut heti toimintavuoden alussa. 1960-luvun lopulla jäsenluku saatiin sen avulla pidettyä 200:n paikkeilla, vaikka tilanne vaihtelikin suuresti vuodesta toiseen. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Osaston taloudellinen tilanne oli tuohon aikaan melko heikko. Toivottua pienempi jäsenmäärä ja muutama peruuntunut tapahtuma pahensivat asiaa ennestään. 1961 osasto muun muassa joutui luopumaan piirijärjestölle myöntämästään rahallisesta tuesta ja 1963 osasto haki avustusta piirijärjestöltä ja muilta alueen järjestöiltä koroakeskustelun järjestämiseen. Myös 1964 järjestetystä 20-vuotisjuhlasta osastolle aiheutui tappiota. 1965 osasto sai kuitenkin velat maksettua ja taloutensa jotenkuten kuntoon. Tämä vaati

isoja ponnistuksia ja osaston johtokunta kutsuukin tätä ”talousihmeeksi”. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

4.7. 1970–1980-luvut: rutiininomaista järjestöllisten asioiden hoitoa

Tältä aikaväliltä ei valitettavasti löydy Turun osaston pöytäkirjoja tai toimintakertomuksia. On hyvinkin mahdollista, että ne ovat jääneet jollekulle vanhalle toimijalle tai ne on vahingossa hävitetty, sillä arkistosta, Turun piiritoimistosta tai nykyisiltä toimijoilta asiakirjoja ei löytynyt. 20 vuoden aikajakso siis käsitellään hyvin lyhyesti ainoastaan Ilkka Järvisen kirjoittaman historiikin (1994b) pohjalta.

Turun osaston toiminta jatkui edellisten vuosien kaltaisena. Merkittävässä roolissa olivat edelleen kirjallisuusillat, retket ja yhteiset ystävyysillamat neuvostoliittolaisten vieraiden kanssa. Osasto jatkoi myös hyväksi todettua yhteistyötä muiden alueen osastojen kanssa, muun muassa Paraisten osaston kanssa järjestettiin retkiä niin sanotulle Leninin pakotielle, jota pitkin Lenin matkusti Turun ja Paraisten saariston kautta kohti Tukholmaa vuonna 1907. (Järvinen 1994b.)

1970-luvulla osaston toiminnassa oli jonkin verran epätasaisuutta. Järvinen (1994b) toteaa, että jonakin vuosina osasto ei oikeastaan tehnyt mitään merkittävää, mutta jonain vuosina toiminta oli taas odotettua onnistuneempaa. Esimerkiksi 1979 osasto järjesti retken Rymättylässä pidettyyn kesäjuhlaan, Suomen ja Neuvostoliiton terveydenhuoltoa vertailevan tilaisuuden ja nuorten juhlan Turun Dem. Nuorten kanssa. Lisäksi tähän aikaan Suomen ja Neuvostoliiton taloudelliset suhteet paranivat, ja sen vaikutus näkyi myös Turun osaston jäsenmäärässä, joka nousi lähes kaksinkertaiseksi 1960-lukuun verrattuna ja oli noin 400. (emt.)

1980-luvulla Turun osaston toiminta hiljeni ja oli ”rutiininomaista järjestöllisten asioiden hoitoa” (Järvinen 1994b). Osasto pääasiassa hoiti arpojen ja pääsylippujen myyntiä, lehtien tilaushankintaa ja kokousta. Retkiäkin yritettiin järjestää, mutta suurin osa niistä jäi ajatuksen tasolle. Perinteisiä illanviettoja neuvostoliittolaisten turistien kanssa järjestettiin, mutta ilmeisesti entistä vähemmän. Jäsenmääräkin kääntyi laskuun, sillä yhä

enemmän oli niitä, jotka eivät maksaneet jäsenmaksuaan ja luopuivat jäsenyydestään. (emt.)

Vuoden 1980 syksyllä Turun osasto oli vahvasti mukana käynnistämässä venäjänkielisen leikkikoulun toimintaa. Sen aloittamista ajoi osaston puheenjohtajana ollut Taisto Alaniva. Hänen seuraajansa Matti Vahtola taas oli aktiivisesti mukana siinä, että leikkikoulu muutettiin päiväkodiksi. Päiväkodista tulikin nopeasti Turun osaston tärkeä yhteistyökumppani. (1994b) Tästä enemmän kappaleessa 5.6.

4.8. 1990-luku: Uusi nimi, tutut tavoitteet

1990-luvun alussa Suomi-Neuvostoliitto-Seura ja sen myötä myös Turun osasto olivat suuren muutoksen edessä. Neuvostoliiton hajoaminen tarkoitti seuralle ystävyyden kohteen katoamista. Käytännössä tarvittiin myös nimen muutos: marraskuussa 1991 Suomi-Neuvostoliitto-Seurasta tuli Suomen ja Venäjän kansojen ystävyyssseura (Minkkinen 1998, 378). Jo tässä vaiheessa seuralle ehdotettiin nykyisin käytössä olevaa nimeä Suomi-Venäjä-Seura, mutta päättävän kokouksen mielestä se rajasi monta kansaa toiminnan ulkopuolelle (Pentikäinen 1991).

Turun osastossa, ja varmasti myös koko seurassa, Neuvostoliiton hajoaminen ja nimen muutos aiheuttivat jonkin verran jäsenkatoa. Turun osaston puheenjohtajana 1980- ja 1990-luvuilla toiminut Ilkka Järvinen kommentoi asiaa seuraavasti:

Seuran jättäneistä monet ymmärsivät seuran luonteen täysin väärin. Tarkoitan niitä, joille seura oli vain Neuvostoliitto-Seura. Heidän mielestään seuran tehtävä loppui Neuvostoliiton hajotessa. He unohtivat kaikkein oleellisimman, sen että seuran nimen ensimmäinen sana on Suomi. Niinikään unohdettiin, ettei maantiedettä voida muuttaa.

(Järvinen 1994a)

Jäsenistössä oli siis jonkin verran ollut niitä, joiden käsitys osaston tarkoituksesta ja toiminnan takana olleista periaatteista poikkesi osaston käsityksestä. Nimen muuttuminen antoi heille kannustimen ja jollain tavalla myös syyn erota seurasta ja irtautua sen toiminnasta.

Vuonna 1994 tuli kuluneeksi 50 vuotta Turun osaston ja koko seuran perustamisesta. Tämän kunniaksi osasto järjesti lokakuussa 50-vuotisjuhlan Puolalanmäen koululla. Tapahtumaan kutsuttiin osaston jäsenien ja piirijärjestön lisäksi toiminnassa pitkään mukana olleet, kuten Teuvo Huotari ja Jouko Eeva, Venäjän pääkonsuli Sergei Kurtikov sekä useita median edustajia. Juhlassa oli monipuolista ohjelmaa, esiintyjinä oli muun muassa venäläinen harmonikkataiteilija Juri Kuleshkov sekä koululaisten, päiväkotilaisten ja eläkeläisten ryhmät. Juhlia varten tehtiin myös osaston 50-vuotishistoriikki, jonka kirjoitti sen hetkinen puheenjohtaja Ilkka Järvinen. (SVYS 1994.)

Vuonna 1995 Turun osasto oli vahvasti mukana venäjän kielen tai kaksikielisen luokan järjestämisessä Turkuun. Osasto yhdessä piirijärjestön kanssa ajoi asiaa ja oli yhteydessä muun muassa Turun kaupunginjohtajaan. Halukkaita suomalaislapsia oli 10, minkä lisäksi luokalle suunniteltiin otettavan myös venäjää äidinkielenä puhuvia lapsia. Lopulta yhdeksän oppilaan venäjänkielinen luokka perustettiin Teräsrautelan kouluun. Luokka vastaanotti opetusmateriaalia Pietarista. (SVYS 1995.) Koulun sijainti oli monelle hankala, koska se vaati lasten viemistä ja hakemista päivittäin. Tämän vuoksi luokka siirrettiin myöhemmin Puolalan kouluun, joka oli paremmalla paikalla Turun keskustassa. (SVS 1998.)

Vuoden 1995 lopulla tapahtui jälleen merkittävä muutos, kun yhdistyksen nimi vaihdettiin Suomi-Venäjä-Seuraksi. Vuoteen 1996 lähdettiin siis uudella nimellä, mutta tavoitteet olivat edelleen samat: ylläpitää hyviä naapurussuhteita, edistää venäjän kielen ja kulttuurin tuntemusta sekä tuoda yhteen ihmisiä ystävyysseuratoimintaan (SVS 1996).

Vuodelle 1996 osasto suunnitteli monia tapahtumia ja matkoja, muun muassa kesälle suunniteltiin matkaa Pietariin. Monet suunnitelmat kuitenkin kariutuivat vähäisen kiinnostuksen vuoksi, esimerkiksi edellä mainittu matka Pietariin jäi toteuttamatta heikon kysynnän vuoksi. (SVS 1996.) Osastolla näytti siis olevan kiinnostusta ja intoa erilaisten tilaisuuksien ja matkojen järjestämiseen, mutta aktiivisia osallistujia näihin ei ollut tarpeeksi.

Vuonna 1997 Martin-Korppolaismäen osasto lopetti toimintansa itsenäisenä osastona ja liittyi Turun osastoon. Tämän myötä Turun osasto sai noin 60 uutta jäsentä sekä jonkin verran lopetetun osaston varoja. Syynä lopettamiselle oli se, että osaston jäsenistä ei enää löytynyt uusia innokkaita jatkamaan johtokunnassa ja pyörittämään toimintaa. Vaikka jäsenet siirrettiin oletuksena Turun osastoon, heille annettiin mahdollisuus halutessaan

siirtyä toiseen seuran osastoon. Turun osasto otti yhteyttä siirtyviin jäseniin kirjeitse ja kertoi heille tästä mahdollisuudesta sekä osaston ja piirin tarjoamista palveluista. Myös Turun Mäntymäen osasto ja sen jäsenet liitettiin samalla tavalla Turun osastoon. (SVS 1997.)

Tällaista yhdistymistä kannatettiin Turun alueella, sillä se koettiin hyvänä keinona ”seuran toiminnan vireyttämiseksi” (SVS 1998). Osastojen määrä ei ollut enää järkevä sen hetkisessä tilanteessa, sillä osastot olivat pieniä ja monet olivatkin lopettaneet toimintansa. Turun osasto pohti tämän syyksi sitä, että seuran ja osastojen jäsenillä oli enemmän erilaisia harrastuksia kuin aiempina vuosina. Ihmisten mielenkiinnosta ja ajasta kilpailikin useampi asia, muun muassa televisio. Kuitenkin lopettaneiden tai kuihtuneiden osastojen alueella oli edelleen joitain seuran toiminnasta kiinnostuneita, jotka Turun osasto koki tarpeelliseksi liittää toimiviin osastoihin ja tarjota heille tilaisuuden osallistua seuran toimintaan. Toisaalta tilanteen mahdolliseksi ratkaisuksi pohdittiin myös alueen osastojen yhteistyön lisäämistä. (emt.)

Myös Länsikeskuksen osasto liittyi Turun osastoon vuonna 1999. Sen myötä Turun osastolle siirtyi 30 uutta jäsentä sekä jonkin verran Länsikeskuksen osaston rahavaroja. (SVS 1999.) Osasto kanssa oli jo aiemmin tehty yhteistyötä tiiviisti, joten yhdistyminen oli ilmeisesti melko sujuvaa (SVS 1998, SVS 1999).

Vuonna 1999 osasto aloitti aivan uuden toimintamuodon eli venäjänkielisen jumpan. Periaatteena oli, että suomalaiset ja venäläiset jumppaavat yhdessä. Osastolle tämä oli taloudellisesti edullinen toimintamuoto, koska osasto maksoi vain ohjaajan palkkion, tilat saatiin veloitusetta käyttöön Miska-talolta, suomalais-venäläiseltä päiväkodilta, jonka perustamisessa osasto oli merkittävästi mukana. Osallistumismaksut kattoivatkin ohjaajan palkkion kulut ongelmitta. (SVS 1999.)

Turun osasto koki taas jonkin verran jäsenkatoa 1990-luvulla. Edellisinä vuosina saavutettu jäsenmäärä saatiin pidettyä vielä 1994, jolloin jäseniä oli 418, joista maksaneita 241, mutta jo vuoden 1997 lopulla jäseniä oli vain 239 ja niistäkin ainoastaan 154 maksaneita. (SVS 1998.)

4.9. 2000- luku: Kieltä ja kulttuuria

Uudelle vuosituhannelle siirryttäessä Turun osaston toiminta jatkui hyvin samanlaisena. Osaston toimintaan kuuluivat edelleen merkittävästi kulttuuritapahtumat, teatterimatkat Suomessa ja kulttuurimatkat Venäjälle sekä yhteistyö toisten Turun alueen osastojen kanssa. Osasto osallistui 2000- ja 2010-luvuilla hyvin aktiivisesti venäjän kieltä Turun alueella koskeviin asioihin. Osasto tarttui lisäksi vihdoin jo jonkin aikaa ajankohtaisena olleeseen ongelmaan toimijoiden keski-ikänsä noususta.

2000-luvun alussa Turun osasto panosti erityisesti venäjän kielen opiskeluun ja kielen tunnetuksi tekemiseen Turun alueella. Osasto suunnitteli kampanjointia ja venäjän kielen ja kulttuurin tunnetuksi tekemistä Turun alueen lapsille. Suunnitteilla oli myös liittyä Miska-talon kannatusjäseneksi, koska suomalais-venäläinen päiväkotikielikeskus koettiin yhdeksi tieksi ”tulevaksi venäjän kielen taitajaksi”. (SVS 2004.) Yhtenä syynä tälle keskittymiselle venäjän kieleen on mahdollisesti ollut se, että osaston johtokunnassa olivat mukana Marja Soini ja Marja Salonen-Nikolajev, jotka työskentelivät venäjän kielen opettajina Puolalan koulussa sekä Puolalanmäen yläasteella ja lukiossa. Vuonna 2009 osasto liittyi Miska-talon kannatusjäseneksi ja tuki päiväkodin toimintaa jäsenmaksulla (SVS 2010).

Osasto panosti lisäksi yhteistyöhön maahanmuuttajien kanssa. Perustettuna oli oma, tälle asialle omistettu työryhmä, joka suunnitteli yhteistyön toteuttamista. Yhteistoiminnan vähyyden syyksi osasto pohti sitä, että suomalaiset olettivat puutteellisen kielitaidon olevan esteenä. Työryhmässä mukana ollut Ilkka Järvinen kuitenkin toteaa kyseisen oletuksen olevan liioiteltua, sillä monet venäläiset osaavat hyvin suomea tai paikalla on useimmiten joku, joka voi tulkata keskustelun. (SVS 2004.) Joka tapauksessa yhteistyö on ollut ja on edelleen melko vähäistä, syystä tai toisesta.

2000-luvun alussa Turun osasto otti tuettavakseen Karjalan tasavallan Aunuksen Alavoisten kylästä oman kummilapsen, jolle lähetettiin avustusta 10 euroa kuukaudessa (SVS 2004). Vuoden 2009 loppuun mennessä Alavoisten kylän ja siellä sijaitsevan turvatalon toiminta oli kehittynyt parempaan suuntaan, mutta osasto totesi, että kylässä oli vielä ”paljon köyhiä, jotka eivät ilman ulkopuolista avustusta tule toimeen” (SVS 2010). Kummilapsitoiminnasta kuitenkin luovuttiin vuoden 2015 jälkeen (SVS 2018a). Asiakirjoista en löytänyt tälle selitystä, mutta itse sillä hetkellä toiminnassa mukana

olleena ja osaston niiden vuosien kirjanpitäjänä voin vahvistaa syyksi Alavoisten kylän turvatalon toiminnan hiipumisen.

Turun kaupunki valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi vuodelle 2011. Kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaan kuului useita hankkeita, joiden avulla järjestettiin erilaisia kulttuuritapahtumia, esityksiä ja näyttelyitä. (Turku 2011) Myös Turun osasto ehdotti omaa hanketta, jonka aiheena oli Eurooppalaista alkuperää oleva musiikki suositussa suomalaisessa iskelmässä. Tarkoitus oli toteuttaa hanke yhdessä muiden turkulaisten ystävyysseurojen ja paikallismedian kanssa. Osasto ei kuitenkaan saanut rahoitusta hankkeeseensa, joten toteuttamista päätettiin jatkaa osaston omin voimin ja resurssein. (SVS 2009.) Vuodelta 2011 ei kuitenkaan enää löydy merkintää hankkeesta tai sen toteutumisesta, joten ei ole tiedossa, jäikö hanke vain suunnitelman tasolle vai saatiinko se lopulta järjestymään.

2000-luvun lopulla osasto otti perinteeksi Venäjän Voitonpäivän kunniaksi laskea kukkia haudoille. Vuonna 2008 Voiton päivänä osaston edustaja Pirjo Laurila laski kukkia venäläisten sotilaiden haudoille Kärämäelle ja Turun Ortodoksisen Pyhän Aleksandran kirkon hautausmaalle (SVS 2009). Sen jälkeen osaston edustaja on vuosittain käynyt laskemassa kukkia samoille paikoille. Voitonpäivä 9. toukokuuta on erittäin merkittävä osa Venäjän kulttuuria, ja Turun osaston vuosittainen osallistuminen venäläisten sotilaiden muistamiseen on erittäin kunnioittavaa tätä kohtaan.

Vuonna 2013 osasto hankki kannettavan tietokoneen osaston sihteerin käyttöön. Sen avulla sihteeri voisi tehdä pöytäkirjat heti kokouksissa ja hänen ei tarvitsisi käyttää aikaa niiden tekemiseen myöhemmin. Tarkoituksena oli lisäksi saada kaikki asiakirjat samaan paikkaan, jotta ne olisivat myöhemmin helposti löydettävissä. (SVS 2013.) Myöhemmin osasto hankki myös muistitikun, jolla edelleenkin säilytetään Turun osaston 2000-luvun asiakirjoja ja kirjanpitoa. Kyseinen muistitikku onkin ollut tärkeä tämän työn aineiston lähde. Vuonna 2015 osastolle hankittiin lisäksi ulkoinen kovalevy pääasiassa osaston kuva-aineiston säilyttämiseen (SVS 2018a). Nämä teknologiset hankinnat olivat merkittävä osa osaston toiminnan kehittämistä.

Turun osasto oli jo 1960-luvulta jonkin verran piinannut toimijoiden keski-ikänsä kasvu ja nuorten toimijoiden puute. 2010-luvuilla tilannetta saatiin kuitenkin hyvin kohennettua. Merkittävänä yhteistyötahona tässä kohtaa olivat Turun yliopiston venäjän kielen opiskelijat ja etenkin heidän järjestönsä Slava ry. Yhdessä Slavan kanssa osasto järjesti

musiikki-illan maaliskuussa 2015, minkä lisäksi vuonna 2015 kolme johtokunnan jäsenistä oli venäjän opiskelijoita ja Slavassa mukana olleita (SVS 2015). Turun osasto järjesti myös nuorten iltamia, joiden tarkoituksena oli rennon illanvieton lisäksi kertoa nuorille seuran ja osaston toiminnasta sekä mahdollisesti houkutella heitä mukaan toimintaan. Ensimmäinen tällainen tapahtuma oli huhtikuussa 2015 Ali-Kirjalassa Paraisilla järjestetty shashlik-ilta, jossa nimen mukaisesti oli tarjolla lihavartaita ja muuta syötävää, minkä ohella keskusteltiin seurasta (emt.). Vastaava tapahtuma järjestettiin myös toukokuussa 2017 Ruissalossa (SVS 2018b). Kumpikin tapahtuma oli erittäin onnistunut ja kiinnosti niin nuoria kuin vanhempiakin; vuoden 2015 tapahtumaan osallistui 27 ja 2017 vuoden tapahtumaan noin 45 henkeä (SVS 2015; SVS 2018b).

Vuonna 2016 tärkeä puheenaihe Turussa oli uutinen Turun yliopiston venäjän kielen opetuksen lakkauttamisesta. Ensimmäistä kertaa asia nousi suunnitelmassa esiin kesäkuussa. Turun osasto reagoi asiaan nopeasti ja osaston puheenjohtaja laati vetoomuskirjeen (SVS 2016). Osaston kanta asiaan oli selkeä: kyseistä suunnitelmaa vastustettiin jyrkästi. Osaston johtokunta myös suosittelee, että yliopiston venäjän kielen ainejärjestö Slava ry voisi järjestää adressin, jota myös Turun osasto voisi levittää (emt.). Kuitenkaan osaston kannanotto ja opiskelijoiden toimet suunnitelman kumoamiseksi eivät auttaneet, vaan elokuussa yliopiston hallitus päätti, että jatkossa uusia venäjän kielen pääaineopiskelijoita ei otettaisi, opintonsa jo aloittaneilla opiskelijoilla olisi kuitenkin oikeus viedä opintonsa loppuun Turussa (Hemmilä 2016).

Vuoden 2017 syksyllä Turun osaston toimintaan tuotiin taas venäjän kielen kurssit. Venäjältä kotoisin oleva venäjän opettaja Daria Kosinova toimi näiden kurssien järjestäjänä ja veti kahta alkeiskurssia ja kahta keskusteluklubia, kokoontumispaikkana oli Turun piirin toimisto Brinkkalassa (SVS 2018b). Osaston jälleen järjestämät kielikurssit olivat erittäin onnistuneita ja osaston johtokunta kehuu toimintakertomuksessaan, että Kosinova on ”motivoiva ja innostava opettaja” (emt.). Samana syksynä osasto osallistui myös venäjän kielen teemapäiville Turun kaupungin pääkirjastolla (emt.).

Vuoden 2017 lokakuussa Turun osasto järjesti Nostalgia-tapahtuman T-talon tiloissa yhdessä Itäisten osastojen ja Neukkumasinistien kanssa. Päivällä järjestettiin myyjäiset, minkä lisäksi T-talolla oli esillä neuvostoaikaisia esineitä sekä näyttely Venäjän pääkonsulaatin 50 vuoden historiasta Turussa. Päivän mittaan kaksi laulajaa esitti erilaisia Neuvostoliiton aikaisia lauluja. Tapahtuman iltaosuudessa toimittaja Arvo Tuominen

luennoi Pietarista ja sen historiasta. (SVS 2018b.) Luennon jälkeen oli yleistä keskustelua seuran historiasta ja muun muassa kyseisestä historiikista ja sen etenemisestä.

2000-luvun puolella osaston jäsenmäärää saatiin kohennettua 1990-luvun lopun tilanteeseen verrattuna. Vuoden 2003 lopulla osastolla oli 395 maksanutta jäsentä, ja jäsenistö koostui pääasiassa keski-ikäisistä ja seuraveteraaneista. (SVS 2004). Vuonna 2009 osastolla oli 447 maksanutta jäsentä (SVS 2010). 2010-luvulla kuitenkin koko Seuran laajuisesti oli jäsenkatoa. Tämä koski myös Turun osastoa, jolla oli vuoden 2017 lopulla vain 302 jäsentä, joista vain 280 oli maksanut jäsenmaksunsa (SVS 2018b). Syitä tälle jäsenkadolle on monia, mutta yhtenä merkittävänä tekijänä on varmasti ollut Venäjän poliittinen tilanne ja Krimin kriisi vuonna 2014.

5. Turun osaston toiminta osa-alueittain 1944–2017

Tässä luvussa käsittelen Turun osaston toiminnan eri osa-alueita ja niiden kehitystä vuosien mittaan. Olen tehnyt jaon kahdeksaan eri osa-alueeseen. Ensimmäinen on jäsenasiat, eli miten osasto on pitänyt kirjaa jäsenistään, heidän maksuistaan ja muuten hyvinvoinnista. Toinen on viestintä, sekä yhdistyksen sisäisesti että yhdistyksen ulkopuolisiin tahoihin kohdistuva. Kolmas osa-alue on stipendit ja rahallinen tuki, joiden avulla osasto on tukenut yksittäisiä henkilöitä sekä isompia yhteistyökumppaneita. Neljäs ja viides osa-alue ovat matkat sekä tapahtumat ja tilaisuudet. Nämä osiot käsittelevät siis osaston varsinaista, jäsenilleen tarkoitettua Venäjä-aiheista toimintaa. Kuudes osa-alue on venäjän kieli ja kulttuuri, jossa käsitellään osaston erilaisia toimia kielen ja kulttuurin tuntemuksen edistämiseksi Turun alueella. Seitsemäs osa on yhteistyö piirijärjestön kanssa. Viimeiseksi käsitellään muu toiminta, jota ei voinut luokitella aiempiin kategorioihin, mutta joka oli kuitenkin tärkeä osaston toiminnan osa.

Aineistona osioiden käsittelyyn toimivat yhdistyksen asiakirjat eri vuosilta ja uutiset eri lehdistä, minkä lisäksi tukeudun Pirjo Rosengrenin ja Anneliina Törrösen oppaaseen Yhdistystoiminnan avaimet (2008), joka käsittelee laajasti yhdistystoiminnan perusasioita ja edellytyksiä.

5.1. Jäsenasiat

Rosengren ja Törrönen toteavat oppaassaan Yhdistystoiminnan avaimet (2008, 27) yhdistyksen tärkeimmän voimavaran olevan sen jäsenet, heidän toimintaan käyttämänsä aika sekä halu toimia yhdistyksen hyväksi. Ilman toiminnasta kiinnostuneita ja sille omistautuneita ihmisiä yhdistyksen olemassaolo olisi mahdotonta. Jäseneksi liittymisen pitäisi olla helppoa ja nopeaa ja jäsenillä on omat oikeudet yhdistyksen toimintaan osallistuessa. Vastaavasti jäsen on velvollinen maksamaan jäsenmaksua ja noudattamaan sääntöjä ja vastuutaan. (Rosengren & Törrönen 2008, 28-29.)

Seuran ja sen osaston jäseneksi on pystynyt ilmoittautumaan ilmoittautumiskaavakkeen avulla. Alla on kuva kyseisestä kaavakkeesta vuodelta 1945:

1945

SUOMI-NEUVOSTOLIITTO-SEURA (SNS)
SAMFUNDET FINLAND-SOVJETUNIONEN (SFS)

Jäseneksi-ilmoittautumiskaavake

Nimi

Sääty, ammatti

Syntymäaika ja -paikka

Osoite

Paikallisosasto

Jäsennumero

Liittymisaika Hyväksytty

Liittynyt lahjoittaja-, kannattaja-, vuosijäseneksi.

Liittyessään maksanut mk

SUOMI-NEUVOSTOLIITTO-SEURA (SNS)
SAMFUNDET FINLAND-SOVJETUNIONEN (SFS)

..... osasto.

Nimi

Liittymisaika

Liittyessään maksanut mk

Kuittaa

Kuva 2. Jäseneksi-ilmoittautumiskaavake vuodelta 1945 (SNS 1945)

Kaavakkeen yläosan täyttämällä henkilö pystyi hakemaan yhdistyksen jäseneksi. Kaavakkeen alaosa on toiminut todistuksena jäseneksi liittymisestä ja jäsenkorttina eli todistuksena, että kyseinen henkilö on suorittanut yhdistyksen jäsenmaksun ja näin on saanut oikeuden olla yhdistyksen jäsen. Vuosien myötä jäsenkaavake on muuttanut muotoa ja lopulta ilmoittautuminen on siirtynyt myös verkkoon. Alla kuvakaappaus Suomi-Venäjä-Seuran sähköisestä liittymislomakkeesta vuodelta 2018:

LIITY JÄSENEKSI

1/5 Osastotiedot

1. OSASTOTIEDOT 2. HENKILÖTIEDOT 3. YHTEYSTIEDOT 4. JÄSENYYTYPPI 5. TIETOJEN TARKISTUS

Valitse alue, johon haluat liittyä jäseneksi

- valitse - ▼

TAI

Anna postinumero

TAI

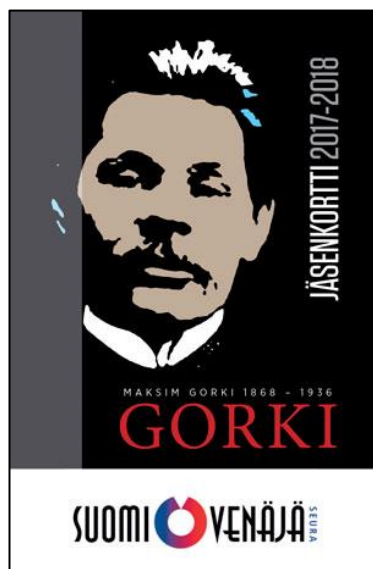
Anna paikkakunnan nimi

Suomi-Venäjä-Seuran jäsenmaksu on 20 € / vuosi. Saat laskun noin viikon kuluttua lomakkeen lähettämisestä. Käsittelemme henkilötietoja EU-tietosuojasetuksen mukaisesti. Lue tästä [tietosuojaselosteemme](#). **Tervetuloa - Добро позhalovat!**

[HAE OSASTOJA »](#)

Kuva 3. Sähköinen liittymislomake (Suomi-Venäjä-Seura 2018a)

Ilmoittautumistavat ovat siis kehittyneet, mutta perusperiaate on edelleen sama: henkilö ilmoittaa omat tiedot ja halukkuutensa liittyä johonkin osastoista. Jäsenmaksun suorittamalla hän vahvistaa ilmoittautumisensa yhdistyksen jäseneksi ja saa todistuksena jäsenyydestään jäsenkortin. Alla yhdistyksen jäsenkortti 2017–2018:

Kuva 4. Jäsenkortti 2017–2018 (Suomi-Venäjä-Seura 2018b)

Jäsenyystodistuksen lisäksi kyseistä korttia voi käyttää myös saadakseen etuja muun muassa Teboililta ja tietyistä teatteriesityksistä (Suomi-Venäjä-Seura 2018b).

Turun osasto on koko toimintansa ajan perinyt jäseniltään jäsenmaksua eli maksua, jonka maksamalla henkilö saa oikeuden olla yhdistyksen jäsen. Maksun suorittamatta jättäminen taas osoittaa haluttomuutta tai kyvyttömyyttä olla mukana yhdistyksessä. Toiminnan alkuvaiheessa uusilta jäseniltä perittiin myös sisäänkirjoitusmaksu tämän henkilön lisäämisestä jäsenrekisteriin, mutta se on ajan myötä poistunut. Syynä on todennäköisesti rekisterien pitämisen helpottuminen tietotekniikan kehittymisen myötä.

Jäsenmaksun suuruus ja jopa keräysmuoto on vuosien mittaan vaihdellut suuresti. Toiminnan alkuvaiheessa jäsenmaksu suoritettiin vuosittain ja sen suuruus oli 100 markkaa vuodessa. Sisäänkirjoitusmaksun suuruus oli 20 markkaa (SNS Turun osasto 1944–1969). Suomen Pankin Rahamuseon rahanarvolaskurin perusteella kyseiset summat vastaavat vuonna 2018 5,92 ja 1,18 euroa (Rahamuseo 2018). Vuonna 1959 jäsenmaksua korotettiin 200 markkaan (4,86 €) ja sisäänkirjoitusmaksua 30 markkaan (0,73 €), suluissa vastaava euromäärä (SNS Turun osasto 1944–1969; Rahamuseo 2018). 1960-luvun alussa osasto muutti käytäntöään muutamaksi vuodeksi ja jäsenmaksua kerättiin vuosittaisen tavan sijaan 30 päivää kohden. Käytännössä se tarkoitti, että jäsenmaksu suoritettiin kuukausiperusteella. Vuonna 1963 jäsenmaksu oli 2 markkaa (4,22 €) per 30 päivää ja 1965 3 markkaa (5,49 €) per 30 päivää (emt.). Seuraava merkintä jäsenmaksuista yhdistyksen asiakirjoissa on vasta vuodelta 1995, jolloin jäsenmaksu oli 50 markkaa (11,71 €) vuodessa (SVYS 1994; Rahamuseo 2018). Vuonna 2018 yhdistyksen jäsenmaksu on 20 euroa vuodessa (Suomi-Venäjä-Seura 2018c).

Niin kauan, kun maksuja peritään, aina on myös joku, joka ei omaa maksuansa suorita. Tämän vuoksi Turun osastolla oli toimintansa alkuvaiheissa jäsenkantomies, jonka tehtävänä oli periä yhdistykselle maksettavia jäsenmaksua. Kyseinen jäsenkantomies kiersi jäsenten luona ja keräsi maksut käteisenä yhdistyksen kassaan. Vuoden 1948 alussa kuitenkin kaikista jäsenmaksuista jopa noin 70 % oli maksamatta (SNS Turun osasto 1944–1969). Tämä luku hätkähdytti selkeästi osaston johtokunnan, sillä se koki tarpeelliseksi kehittää toimenpiteitä maksujen keräämisen tehostamiseksi. Koettiin, että tarvittiin joko uusia jäsenmaksujen kantajia keräämään maksuja tai jäsenien aktivoitumista itse hoitamaan maksunsa. Vuonna 1950 osasto päättikin, että jäsen poistetaan jäsenluettelosta,

jos hän ei ole maksanut jäsenmaksuaan 2 vuotta pidemmältä aikaväliltä. (emt.) Tämä ei sinänsä lisännyt saapuneita maksuja, mutta selkeytti osaston jäsenrekisteriä; toiminnasta saatiin pois niitä, jotka selkeästi eivät olleet siitä kiinnostuneita.

Vuonna 1963 osaston johtokunta vielä järjesti ison keräyksen ja johtokunnan jäsenet kiersivät keräämässä jäsenmaksuja niiltä, jotka eivät olleet sitä vielä suorittaneet. Vuosina 1966–1967 jäsenmaksuja siirryttiin keräämään postisiirron avulla. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Vuodesta 1977 alkaen jäsenmaksujen kerääminen siirtyi taas keskusjärjestön vastuulle, paikallista maksujen keräämistä ei siis enää tarvittu, vaan maksun pystyi suorittamaan joko postissa tai pankissa (SVYS 1995). Kyseinen tapa on edelleen käytössä: yhdistyksen jäsen saa postissa jäsenmaksustaan laskun, jonka maksamalla hän vahvistaa jäsenyytensä kullekin vuodelle. Tänä päivänä jäsenmaksun suoritusta helpottaa myös verkkomaksun mahdollisuus.

Turun osaston toiminnasta ja asiakirjoista näkee selkeästi, että yhdistyksen jäsenet ovat olleet tärkeitä myös jäsenmaksun maksajan roolinsa ohella. Jäsenasioita seurattiinkin tarkkaan alusta asti, muun muassa 1948 pöytäkirjaan kirjattiin jäsenten eroamisilmoituksia. Vuonna 1961 osaston johtokunta taas päätti, että se myöntää maksuvapauden niille osaston jäsenille, jotka terveysongelmien, työttömyyden, vanhuuden tai muun syyn vuoksi ovat estyneet maksamasta jäsenmaksuaan. Vapautus annettiin vuodeksi kerrallaan ja erillisestä päätöksestä. Jo samana vuonna johtokunta myönsi vapautuksen usealle osaston jäsenelle. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Turun osaston johtokunta on myös eri aikoina muistanut jäseniään eri tavoin. Esimerkiksi 1966 osaston johtokunta toimitti kukkatervehdyksen sairaalassa olleelle jäsenelle ja vuonna 1994 osaston johtokunta onnitteli pitkäaikaista jäsentä 60-vuotissyntymäpäivän johdosta ja vei tälle kukkia sekä venäläistä kuohuviiniä (SNS Turun osasto 1944–1969; SVYS 1994). Osasto on lisäksi myöntänyt kunniamerkkejä toiminnassa pitkään aktiivisesti olleille jäsenille. Ensimmäisiä merkin saaneita olivat monta vuotta osaston puheenjohtajana toiminut perustajajäsen Erkki Heimo sekä ”osaston työssä muuten ansioitunut” Elli Haapanen. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Merkkejä myönnetään ansioituneille jäsenille edelleen (SVS 2018b).

5.2. Viestintä

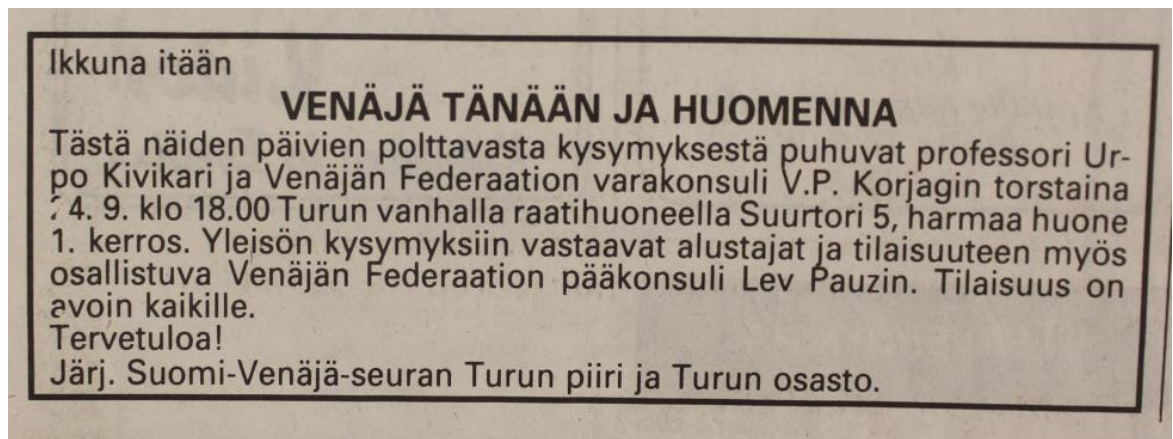
Olennainen osa yhdistyksen toimintaa on myös viestintä, niin omille jäsenilleen kuin yhdistyksen ulkopuolisillekin tahoille. Pirjo Rosengrenin ja Anneliina Törrösen oppaassa Yhdistystoiminnan avaimet (2008) tiedonsaanti yhdistyksen toiminnasta nostetaan yhdeksi jäsenen perusoikeuksista. Saadakseen luottamusta jäseniltä ja ulkopuolisilta toimijoilta, lisätäkseen toimintaa sekä houkutellakseen uusia jäseniä ja yhteystyökumppaneita yhdistyksen tiedottamisen pitäisi olla avointa ja selkeää. Viestinnän olisi myös hyvä olla kaksisuuntaista (emt.).

Turun osaston toiminnan alkuvaiheessa tapahtumista ja kokouksista tiedotettiin aktiivisesti Turun Sanomissa. Isona paikallisalueen lehtenä se olikin erinomainen tapa tavoittaa jäseniä ja muita paikallisia, jotka olivat kiinnostuneita Turun osaston toiminnasta. Alla esimerkki tapahtumailmoituksesta vuodelta 1944:

Kuva 5. Ilmoitus elokuvanäytöksestä (Turun Sanomat 5.11.1944)

Sanomalehti-ilmoituksia käytettiin osastossa myöhemminkin, esimerkkinä alla oleva ilmoitus piirin ja osaston yhteisestä tilaisuudesta vuodelta 1998:

Kuva 6. Ilmoitus tilaisuudesta (Turun Sanomat 20.9.1998)

Myös Turun Sanomien yhdistyspalstaa on käytetty ilmoittamaan osaston toiminnasta (SVYS 1995). Viime vuosina sanomalehtiä ei kuitenkaan ole käytetty tiedottamaan tapahtumista ja kokouksista. Viestintä on siirtynyt pääasiassa jäsenkirjeiden ja internetin eri kanavien varaan. Turun osaston vuosikokouksessa maaliskuussa 2018 heräsikin keskustelua, pitäisikö yhdistyksen ottaa tiedottaminen sanomalehdissä uudelleen käyttöön. Argumenttina sen puolesta esitettiin, että sanomalehtiä seurataan edelleen erittäin aktiivisesti ja esimerkiksi ilmoitus tapahtumasta tavoittaisi laajemmin kiinnostuneita oman jäsenistön ulkopuolelta. (SVS 2018c.)

Viime vuosina tärkeänä viestintävälineenä on ollut suoraan jäsenille toimitettava jäsenkirje. Postitse toimitettava kirje tavoittaa hyvin oman yhdistyksen jäsenet ja on tehokas tapa tiedottaa tapahtumista ja kokouksista, etenkin vuosikokouksesta. 2010-luvulla osasto otti käyttöön jäsenkirjeen postituksen myös sähköpostitse, eli sähköpostiosoitteensa ilmoittaneet jäsenet saivat tietoa tapahtumista ja osaston toiminnassa myös sitä kautta (SVS 2010). Vuonna 2012 osasto oli jopa päättänyt luopua paperisista jäsenkirjeistä, ja jäsenviestintään oli tarkoitus käyttää vain sähköpostia (SVS 2012). Vaikka sähköposti onkin toimiva keino verrattuna kalliiseen paperikirjeen postittamiseen, perinteinen postitse lähetettävä jäsenkirje näyttää kuitenkin säilyttäneen tärkeytensä: vuonna 2017 postitettiin edelleen kaksi paperista jäsenkirjettä jäsenille (SVS 2018b).

Sähköpostin ohella internetin muitakin kanavia on viime vuosina käytetty tehokkaasti viestimiseen. Esimerkiksi jo vuonna 2003 Ilkka Järvinen kokosi kotisivuilleen Turun osaston jäsenten materiaalia (SVS 2003a). Vuonna 2010 osastolle tehtiin myös omat viralliset kotisivut osoitteeseen www.venajaseuraturku.com. (SVS 2011.) Nyt molemmat

sivut on kuitenkin poistettu käytöstä ja tiedot osastosta löytyvät Seuran yhteisiltä verkkosivuilta suomivenajaseura.fi. Aktiivisemmin onkin käytetty Facebook-sivustoa ja sinne perustettua Turun osaston omaa ryhmää (SVS 2018c; SVS 2018d).

Tärkeä viestintäkanava on myös ollut Seuran Jäsenlehti Kontakt, johon osastot voivat kirjoittaa menneistä ja tulevista tilaisuuksista. Turun osasto onkin hyödyntänyt tätä mahdollisuutta, vaikkakin vaihtelevasti. Ihan kaikista viimeisen kolmen vuoden Kontakt-lehdistä ei löytynyt Turun osaston kirjoituksia, mutta kuitenkin monesta. Etenkin vuonna 2017 osasto oli panostanut viestintään Kontakt-lehdessä. Alla esimerkki lehdestä 2/2017:

Turun osasto

TURUN osasto järjesti Suomi-Venäjä Seuran Turun piiritoimistossa torstai-iltana 2.3. elokuvailtan, jossa esitettiin «Konsertti»-elokuva ja tarjottiin pikkunaposteltavaa.

Elokuvalta saavutti suuren suosion ja vastaavia tapahtumia aiotaan järjestää vastaisuudessaakin.

JÄSENISTÖN KOMMENTTEJA TAPAHTUMASTA:

Daria Kosinova (28): Мне очень понравился фильм. Он заставлял плакать и смеяться одновременно. Большой экран, попкорн, друзья. Было все, что нужно для приятного вечера!

Emilia Koistinen (17): En olisi luultavasti koskaan päätenyt katsomaan kyseistä elokuvaa ilman tätä tilaisuutta. Se olisi ollut sääli, sillä elokuva oli todella hauska, ja tunnelma toimistolla viihtyisä. Osallistuisin mielelläni tulevaisuudessa elokuvailtoihin.

Kuva 7. Ote Kontakt-jäsenlehdestä 2/2017 (Suomi-Venäjä-Seura 2018d)

Esimerkkinä kyseinen kirjoitus on erittäin hyvä, sillä se kuvailee mennyttä tapahtumaa, mutta samalla myös mainostaa Turun osaston tulevia elokuvailtoja. Lehti saavuttaa Seuran jäsenistön lähialueiltakin, ei pelkästään Turun osaston omia jäseniä, joten kiinnostusta voi syntyä tavallista enemmän.

Rosengrenin ja Törrösen (2008) mainitsema viestinnän kaksisuuntaisuus ei taas ole kovin esillä Turun osaston toiminnassa. Viestintä tapahtuu pääasiassa osastolta jäsenille ja

harvemmin toiseen suuntaan. Se olisikin iso kehittämiskohde yhdistyksen toiminnassa ja varmasti edistäisi osaston jäsenten sitoutumista toimintaan.

5.3. Stipendit ja rahallinen tuki

Turun osaston toimintaan kuuluu vahvasti stipendien myöntäminen venäjän kielen opiskelussa menestyneille sekä muiden tahojen rahallinen tukeminen oman taloudellisen tilan rajoissa. Tällä tavalla yhdistys on tukenut muun muassa venäjän kielen opiskelua, venäjänkielisen päiväkodin toimintaa sekä omaa kummilastaan.

Merkittävin askel kohti stipendien myöntämistä venäjän kielen opiskelijoille oli vuonna 1994 osaston aloitteesta piirijärjestön yhteyteen perustettu venäjän kielen stipendirahasto. 50-vuotisjuhlansa yhteydessä osasto toivoi kaikki muistamiset ohjattavan tähän rahastoon. (SVYS 1994.) Vuosina 1995 ja 1997 osasto lahjoitti itse rahalliset stipendit kahdelle Puolalan koulun venäjän kielen opiskelijalle (SVS 1998). Muutaman vuoden ajan osasto lahjoitti opiskelijoille venäjän kielen sanakirjoja rahastipendin sijasta (SVS 1999; SVS 2004). Viimeistään 2009 osasto siirtyi taas rahastipendeihin, joita onkin myönnetty siitä asti (SVS 2010; SVS 2018b).

Vuonna 1995 Turun osasto alkoi tukea Venäjänkielisen päiväkodin kannatusyhdistyksen toimintaa jäsenmaksun muodossa (SVS 1996). Vuonna 2009 ja monena vuonna sen jälkeenkin osasto tuki taloudellisesti Miska-talon nimellä olevaa venäjänkielistä päiväkotia ja sen toimintaa jäsenmaksulla (SVS 2010; SVS 2018a). Tällaisen päiväkodin toiminta on erittäin merkittävää Turun alueella, missä venäjän kieltä voi opiskella alakoulusta yliopistoon saakka (Turku 2018). Lisäksi se tukee mielenkiintoa kieleen sekä auttaa ylläpitämään kieltä niillä lapsilla, jotka puhuvat venäjää äidinkielenä tai ovat kaksikielisiä. Kirjanen ja Viitakangas (2003) ovat opinnäytetyössään tutkineet kaksikielistä lasta päivähoidossa ja toteavatkin tutkimuksen perusteella kaksikielisyyttä tukeviksi tekijöiksi muun muassa kaksikielisen henkilökunnan, äidinkielen käytön sallimisen päiväkodissa sekä toimintatuokiot kahdella kielellä. Osastolla on ollut myös jonain vuosina edustaja Miska-talon johtokunnassa (Salonen-Nikolaev & Laurila 2017).

Huhtikuussa 1997 Turun osasto järjesti Turussa Kauppatorilla ja Hansakorttelin alueella keräystempauksen, jolla kerättiin varoja Karjalan-apua varten. (SVS 1997). 2000-luvulla Turun osastolla oli lisäksi Alavoksen kylässä Karjalan tasavallassa Venäjällä oma kummilapsi, jota tuettiin 10 eurolla kuukaudessa (SVS 2002–2010).

5.4. Matkat

Iso osa Turun osaston toimintaa on ollut alusta asti erilaiset matkat niin kotimaassa kuin naapurimaahankin. Jo vuonna 1946 osastolla olikin oma matkailukerho. Sen toiminta oli erittäin aktiivista ja kerho järjestikin seitsemän erilaista matkaa, muun muassa Vanajanlinnaan ja SNS:n kulttuurijuhliin Helsinkiin. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

1940- ja 1950-lukujen vaihteessa matkailukerho kuitenkin törmäsi koko osastoa vaivanneeseen ongelmaan – aktiivisuuden puutteeseen. Vuonna 1949 osasto sai järjestettyä vain yhden matkan, vuonna 1950 ei sitäkään. Kerho oli täysin tauolla muun osaston lailla 1954–1958. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Turun osaston ja sen matkailukerhon suurena tavoitteena alusta asti oli järjestää matka Neuvostoliittoon. Vielä vuoteen 1951 mennessä matkaa Neuvostoliittoon ei ollut saatu järjestettyä osastosta riippumattomista syistä, ja toiminnan seisahtaminen oli tietysti oma esteensä. Osaston ensimmäinen matka Leningradiin saatiinkin toteutettua 1968, ja yhdistyksen asiakirjojen perusteella kyseinen matka oli erittäin onnistunut. Samaan tyyliin jatkettiin heti seuraavana vuonna, mutta 1969 matka oli kuitenkin vähemmän suosittu, koska sitä ei ilmeisesti ehditty mainostaa tarpeeksi. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Matkoja Neuvostoliittoon ja myöhemmin Venäjälle on Turun osastossa järjestetty useita eri kohteisiin. Esimerkiksi vuonna 1977 Turun osasto järjesti retken Petroskoihin ja myöhemmin samana vuonna järjestettiin myös Karjala-ilta, jossa katseltiin kuvia edellä mainitulta retkeltä ja ”muisteltiin kaunista Karjalaa” (Järvinen 1994b). 1980-luvulla matkatoiminta taas hiljentyi, osastolla oli paljon yrityksiä järjestää matkoja, mutta onnistuneeksi mainitaan vain retki Harjavaltaan (emt.). Viime vuosinakin Turun osasto on järjestänyt matkoja Venäjälle, esimerkiksi vuonna 2017 toteutettiin matka Viipuriin, mutta silloin osallistujien määrä jäi melko vähäiseksi (SVS 2018b).

Tällaisille isommille yhteismatkoille osallistumisen vähyydelle on todennäköisesti syynä suomalaisten matkailutottumusten suuri muutos. Tilastokeskuksen aktuaari Taru Tamminen on artikkelissaan (2011) tutkinut suomalaisten vapaa-ajan matkustamista ja toteaaakin, että taloudellisen tilanteen parantuminen, matkailuvaihtoehtojen lisääntyminen ja matkailun halpeneminen on edistänyt matkailua etenkin ulkomaille mutta myös kotimaassa.

Merkittävässä roolissa Turun osaston toiminnassa ovat olleet myös kotimaassa tapahtuvat kulttuurimatkat, erityisesti teatterimatkat, joita on järjestetty niin yksin kuin muun muassa Turun piirijärjestön kanssa yhteistyössä. Esimerkiksi vuonna 1996 teatterimatka järjestettiin yhdessä piirijärjestön kanssa (SVS 1996). Omia matkoja osastolla ovat olleet esimerkiksi vuonna 2000 teatterimatka Poriin katsomaan Gorkin näytelmää Rautarouva Vassa, vuonna 2009 teatterimatka Tampereelle katsomaan Gogolin Reviisori ja vuonna 2017 Teatterimatka Kansallisteatteriin katsomaan Bulgakovin Saatana saapuu Moskovaan (SVS 1999; SVS 2010; SVS 2018b).

5.5. Tapahtumat ja tilaisuudet

Tapahtumat ja tilaisuudet mainitaan jo Turun osaston vuoden 1945 säännöissä tärkeänä osana osaston toimintaa ja tavoitteita (Sopimuskirja 1945). Osasto onkin koko toimintansa ajan osannut hyvin järjestää erilaisia ja monipuolisia menoja jäsenilleen. Alla on esiteltynä merkittävimpiä esimerkkejä Turun osaston järjestämistä tapahtumista ja tilaisuuksista.

Vuonna 1947 Turun järjesti useita elokuvailtoja (SNS Turun osasto 1944–1969). Tämä tapahtumamuoto onkin vuosien mittaan ollut melko suosittu ja on säilynyt nykypäivään asti. Esimerkiksi vuonna 2017 osasto järjesti kolme elokuvailtaa, joihin osallistui osaston toimintakertomuksen mukaan yhteensä noin 70 katsojaa. Esitettäviä elokuvia ovat olleet neuvostoliittolaiset klassikot ja viime vuosien menestyneet elokuvat (SVS 2018b). Näiden elokuvailtojen suosion uskonkin johtuvan siitä, että tarjolla olevia elokuvia ei normaalisti pääse katsomaan teatterissa. Lisäksi seura ja yhdessä katsominen tuo varmasti oman lisäedun tilaisuuksiin.

1960-luvulla Turun osasto järjesti ystävyysiltoja ja -tapahtumia Turussa vierailleille neuvostoliittolaisille turistiryhmille. Osasto esimerkiksi järjesti huhtikuussa 1961 illanvieron Inturist-matkatoimiston turistiryhmälle, joka koostui sen naispuolisista työntekijöistä. Osasto kuvailee tapahtumaa erittäin onnistuneeksi, etenkin kun tapahtumaan oli saatu mukaan runsas joukko neuvostoliittolaisia nuoria merimiehiä Turussa sillä hetkellä korjattavansa olleesta laivasta. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

Muita erikoisempia tapahtumia on ollut toiminnan alkuvaiheessa esimerkiksi 1947 slaavilainen konsertti Akatemiatalossa (SNS Turun osasto 1944–1969). Vuoden 2002 helmikuussa järjestettiin idänsuhteiden lähihistorian päivä Turun vanhalla raatihuoneella, jonka yhteydessä oli lisäksi idänsuhteiden historian näyttely (SVS 2002). Vuonna 2009 Turun osasto järjesti Turun Ortodoksikirkossa Ystävänpäivän tilaisuuden, johon kuului opastettu tutustumiskierros kirkossa ja lounas ortodoksiseurakunnan salissa (SVS 2010).

Turun osasto on omien tapahtumiensa lisäksi ollut mukana muiden tahojen järjestämissä tapahtumissa ja tilaisuuksissa. Esimerkiksi vuonna 2017 Turun osasto tai sen jäsenet osallistuivat muun muassa Suomalais-venäläiseen ystävyyskuntakongresiin Turussa, Mahdollisuuksien torille Turun päivänä ja Suomi-Venäjä-Seuran Suomi 100 -risteilylle (SVS 2018b). Yhdistyksen toiminnassa näkyikin vahvasti yhteistyöhalukkuus ja -kyky.

Turun osaston puheenjohtajana toiminut Marja Salonen-Nikolaev ja Turun piirijärjestön toimistosihteeri Pirjo Laurila pohtivat haastattelussaan (2017), että nykypäivänä osaston jäseniä kiinnostavat enemmän kulttuuritapahtumat ja pienemmät, johonkin teemaan tai juhlaan erikoistuneet, tilaisuudet. Näin näyttääkin tapahtuneen, sillä juuri osaston elokuvaillat ja shashlik-illat näyttävät herättävän kiinnostusta jäsenissä ja yhteistyökumppaneissa. He pohtivat myös sitä, että nykypäivänä ihmisten lisääntynyt kiireisyys ja harrastamisvaihtoehtojen suuri valikoima ovat vaikuttaneet ihmisten kiinnostukseen Seuraa ja sen tapahtumia kohtaan (emt.)

5.6. Venäjän kieli ja kulttuuri

Niin kuin totesin kappaleessa 3.2., yhdistyksen tavoite on sen sääntöjen mukaan edistää suotuisia suhteita Suomen ja Neuvostoliiton välillä muun muassa erilaisten tilaisuuksien, opetustoiminnan ja kirjallisuuden levittämisen avulla (Sopimuskirja 1945). Venäjän kieli

ja kulttuuri, niiden aseman ja tuntemuksen edistäminen sekä niiden opetuksen tukeminen onkin ollut Turun osaston toiminnan keskeinen osa yhdistyksen koko olemassaolon ajan.

Ensimmäiset venäjän kielen kurssit Turun osasto järjesti jo vuonna 1945, minkä lisäksi vuonna 1946 osastolle perustettiin ”venäjänkielen kerho”, jonka toiminta oli pöytäkirjojen perusteella erittäin vilkasta ja tuottavaa rahallisestikin, sillä sen kerrottiin vuoden 1948 alussa tuottaneen jopa noin 25 000 markkaa voittoa. Jossain kohtaa, mahdollisesti toiminnan jäädessä muutenkin tauolle 1950-luvulla, kerhon toiminta hiipui ja venäjän kielen opetusta Turun osaston järjestämänä ei ollut moneen vuoteen. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Vuonna 2017 Turun osaston toimintaan palautettiin venäjän kielen kurssit Daria Kosinovan järjestämänä. Tarjolla oli niin kielen peruskurssia kuin myös keskustelukurssia edistyneimmille. (SVS 2018b.) Osaston kannalta oli erittäin merkittävää, että kurssuja järjestettiin uudelleen. Suosio ei ehkä ollut niin suurta, että syntyisi vuoden 1946 kaltaista venäjän kielen kerhoa, mutta se oli tarpeeksi huomattavaa, että vastaavaa toimintaa voisi järjestää tulevinakin vuosina.

1940- ja 1950-luvuilla osasto järjesti myös monia tilaisuuksia, joissa kielen ja kulttuurin asiantuntijat esitelmöivät ajankohtaisista aiheista. Pelkästään vuonna 1945 järjestettiin seuraavat esitelmätilaisuudet: professori Knoellinger matkastaan Neuvostoliitton taideakatemiaan 220-vuotisjuhlille, professori Ravila aiheesta Neuvostoliiton kansat, piirisihteeri Juntila aiheesta Kansantalouden kollektivisointi Neuvostoliitossa, vuorineuvos Huhtamäki aiheesta Neuvostoliiton talouselämästä, neiti Kytölä aiheesta Kunnallishallinnasta Neuvostoliitossa. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Perinne on säilynyt myös nykypäivään, esimerkiksi vuonna 2017 Nostalgiapäivän tapahtuman yhteydessä toimittaja Arvo Tuominen luennoi Pietarin historiasta ja omista vaikutelmistaan kaupungista (SVS 2018b).

Oleellinen osa Turun osaston toimintaa 1960-luvulla olivat kirjallisuusillat, joissa keskusteltiin erilaisista venäläisten teoksista mutta joissa myös oli muuta ohjelmaa. Vuonna 1963 osasto järjesti kirjallisuusillan, jossa T. Samooja puhui aiheesta Nikolai Gogol – Venäjän kirjallisuuden traaginen nero. Tapahtuman yhteydessä oli lisäksi pianomusiikkia ja runonlausuntaa. Vuonna 1966 kirjallisuusillassa K. Saksa taas veti keskustelua Tšehovin näytelmästä Vanja-eno, minkä lisäksi oli muuta ohjelmaa. Turun osaston pöytäkirjaan on myös erikseen tehty merkintä, että suurin osa paikalla olijoista oli muita kuin osaston jäseniä ja paikalla oli kuitenkin 56 osallistujaa. Tilaisuudet ovat siis herättäneet suuresti mielenkiintoa niin jäsenissä kuin muissakin venäläisestä

kirjallisuudesta kiinnostuneissa. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Kyseinen tapahtumamuoto tuntuu jäävän vähemmälle huomiolle myöhempinä vuosina ja oikeastaan vasta vuonna 2016 kirjallisuusillat palautettiin osaston toimintaan lukupiirin muodossa. Lukupiiri kokoontui lokakuusta 2016 alkaen noin kerran kuussa vuoden ajan ja vetäjänä toimi venäjän kielen opiskelija Klavdia Rubina (nyk. Kurvinen). Kiinnostus ei kuitenkaan ollut enää samaa luokkaa kuin 1960-luvulla, vaan tapahtumiin osallistui parhaimmillaan kymmenkunta kiinnostunutta (SVS 2017).

1970- ja 1980-luvuilla Turun osasto oli merkittävästi mukana venäjänkielisen leikkikoulun perustamisessa Turkuun. Vuonna 1977 osaston puheenjohtaja Taisto Alaniva kampanjoi venäjänkielisen leikkikoulun saamiseksi Turkuun. (Järvinen 1994b.) Vuonna 1980 Alaniva ajoi edelleen leikkikoulun toiminnan aloittamista ja hänen seuraajansa Matti Vahtola tuki leikkikoulun muuttamista päiväkodiksi. Järvinen toteaa historiikissaan (1994b), että “tästä päiväkodista tulikin nopeasti Turun osaston tärkeä yhteistyökumppani”. Tämän päiväkodin eli Miska-talon tiloissa järjestettiin muun muassa luvussa 3.8. mainitsemani venäjänkielinen jumppa vuonna 1999 (SVS 1999).

Vuoden 1998 osaston vuosikokouksen pöytäkirjassa on seuraava maininta: ”Tuotiin esille, että on tärkeää toimia venäjän kielen tuntemuksen sekä aiempaa myönteisemmän Venäjä ja venäläisiä koskevan tiedotuksen edistämiseksi.” (SVS 1998.) 1990-luvulla osasto olikin tiiviisti mukana venäjän kielen luokan järjestämisessä Turkuun. Sellainen perustettiin ensiksi Teräsrautelan kouluun, mutta hankalan sijainnin vuoksi luokka siirrettiin kaupungin keskustaan Puolalan kouluun. (emt.) Osaston kannanotosta venäjän kielen syrjittyyn asemaan sillä hetkellä on kirjoitettu myös Turun Sanomissa:

Kuva 8. Turun Sanomien uutinen (Turun Sanomat 6.4.1998)

Osasto muun muassa kommentoi sitä, kuinka syrjään luokka alun perin perustettiin sekä sitä, kuinka Puolalan koulun luokalle oli otettu 11 hakijasta vain kuusi, vaikka paikkoja oli 12. Tämä nähtiin perusteettomaksi ja kyseenalaistettiin, oliko tavoitteena pitää “venäjän opiskelu tahallisesti niin vähäisenä, ettei seuraavina vuosina synny omaa kieliryhmää”. (Turun Sanomat 6.4.1998.) Kielen opiskelu on ainakin vuoteen 2018 asti säilynyt Puolalan koulussa ja on selkeästi laajentunut alakoulusta lukioon saakka.

Edelleen vuonna 2003 Turun osaston kokouksessa johtokunnalla oli pöytäkirjojen mukaan pitkä keskustelu venäjän kielen säilyttämisestä Turussa ja Turun alueella. Osasto pohti lisäksi, mikä osaston ja seuran rooli on venäjän kielen tunnetuksi tekemisessä. Osastolle hyviksi keinoiksi pohdittiin muun muassa yhteydenpitoa Turun kaupungin koulutoimikeskuksen kanssa sekä vielä tiiviimpää yhteistyötä suomalais-venäläisen päiväkodin kanssa. (SVS 2003) Osasto suunnitteli kampanjointia venäjän kielen tunnetuksi tekemiseksi Turun alueen lapsille ja nuorille. Pohdittiin myös liittymistä päiväkodin kannatusjäseneksi. (SVS 2004.) Niin kuin aiemmin jo mainitsin, osasto tuki päiväkodin toimintaa jäsenmaksulla vuodesta 2009 alkaen melkein joka vuosi.

5.7. Yhteistyö piirijärjestön kanssa

Vaikka Turun osastolla on ollut yhteistyötä monien eri tahojen kanssa koko toimintansa ajan, merkittävin kumppani on ollut Turun piirijärjestö. Osasto ja piiri ovat tukeneet toisiaan eri aikoina ja yhteistyö on ollut välillä niin tiivistä, että tutkimusta tehdessä on ollut vaikea erottaa, onko tapahtuma Turun osaston järjestämä vai Turun piirin järjestämä ja osasto on ollut vain niin aktiivisesti mukana järjestelyissä. Osasto on toki aina ollut osana piirin toimintaa sillä, että osaston edustajia on aina piirin hallituksessa, mutta vuorovaikutus on ollut sitäkin laajempi.

Osaston yhtenä tehtävänä on ollut pitää huolta siitä, että piiri toimii tarkoituksensa mukaisesti ja reilusti kaikkia osastoja kohtaan. Hyvä esimerkki tästä on vuodelta 1950. Yhdessä sen vuoden pöytäkirjassa on maininta, että Turun osasto on muiden paikallisosastojen kanssa ollut tyytymätön siihen, kuinka piirijärjestö on ”laiminlyönyt kutsua osastojen johtokuntien jäseniä tai virkailijoita erinäisten taide- ym-laisten tilaisuuksien avajaisiin” (SNS Turun osasto 1944–1969). Turun osastossa päätettiin antaa suullinen valitus piirijärjestön toimikunnalle (emt.).

Vuosien mittaan molemmat tahot ovat tukeneet toistensa toimintaa niin yleisesti kuin rahallisestikin. Vuonna 1953 Turun osasto lahjoitti Turun piirille 10 000 markkaa elokuvakoneen ostoon, summa vastaa nykypäivänä noin 316 euroa. (Rahamuseo 2018; SNS Turun osasto 1944–1969) Osasto tuki piirijärjestöä rahallisesti muutenkin vuosina 1944–1960, mutta vuonna 1961 heikon taloudellisen tilanteen vuoksi osasto joutui luopumaan tästä taloudellisesta tuesta (SNS Turun osasto 1944–1969). Osaston jäsenet olivat lisäksi mukana vartioimassa piiritoimistoa, kun se joutui ilkivallan kohteeksi 1970/80-luvulla. (Järvinen 1994b.) Piirijärjestö taas oli mukana tukemassa osaston toiminnan uudelleenherättämistä vuonna 1959 osaston toimettoman kauden jälkeen sekä muun muassa vuonna 1964 osaston 20-vuotisjuhlan järjestämisestä (SNS Turun osasto 1944–1969).

Merkittävin yhteistyö osaston ja piirin välillä on ollut kuitenkin tapahtumien järjestämisessä. Esimerkiksi vuonna 1950 osaston valistustoimikunta ei itsenäisesti järjestänyt yhtään tapahtumaa tai tilaisuutta, vaan avusti piirijärjestöä sen järjestämissä tapahtumissa (SNS Turun osasto 1944–1969). Etenkin 1990-luvulla yhteistyö piirin kanssa tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä oli erittäin tiivistä. Jossain kohtaa

onkin ollut haasteena erottaa, mikä tapahtuma on osaston järjestämä ja mikä vain osaston mainostama piirin tapahtuma. Merkittävimpiä yhteistilaisuuksia oli vuonna 1998 järjestetty Venäjä tänään ja huomenna -aiheinen keskustelutilaisuus. Tilaisuudessa puhuivat piirijärjestön puheenjohtaja professori Urpo Kivikari sekä Venäjän varakonsuli Valeri Korjagin. Tilaisuuteen osallistui myös pääkonsuli Lev Pauzin, joka avustajien avulla vastasi yleisön esittämiin kysymyksiin. (SVS 1998.) Samanlainen tiivis yhteistyö jatkui myös 2000-luvulla. Osasto ja piiri järjestivät muun muassa vuonna 2002 Idänsuhteet-illan, jossa professori Urpo Kivikari esitelmöi aiheesta EU:n laajeneminen ja Venäjä (SVS 2002). Lisäksi osaston jäseniä on ollut mukana kirjamessuilla piirijärjestön avustajina (Tirri 2016).

5.8. Muu toiminta

Edellä kuvaillun toiminnan lisäksi Turun osastolla oli paljon toimintaa, jota on ollut hankala luokitella mihinkään tiettyyn tyyppiin. Olen kokenut kuitenkin tarpeelliseksi sisällyttää kyseisen toiminnan kuvauksen työhöni, koska se on ollut merkittävää osaston kannalta.

Esimerkiksi merkittävää oli Turun osaston osallisuus näyttelyvaihdon järjestämisessä 1940-luvun puolessavälissä. Niin kuin aiemmin kyseistä aikaa käsitellessäni mainitsin, Turun osaston Kauppa- ja Teollisuusjaosto oli mukana aloittamassa näyttelyvaihtoa Suomen ja Neuvostoliiton välillä. Vuonna 1946 järjestettiinkin Suomen teollisuusnäyttely Moskovassa ja Neuvostoliiton talous- ja teollisuusnäyttely Helsingissä. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Valitettavasti osaston pöytäkirjoista ja toimintakertomuksista ei käy ilmi, miten tämän näyttelyvaihdon kävi tulevina vuosina. Turun osaston osuus toiminnassa oli kuitenkin oletettavasti pieni.

Turun osasto oli lisäksi aktiivinen levittämään ja myymään seuran SNS-lehteä sekä Sovjetski-Sojuz-lehteä, sekä toimintansa alussa että tauon jälkeen 1960-luvulla. 1960-luvulla osastolla oli myös Ajan Kuvat -lehden myyntiä. Merkittävintä kuitenkin oli, että lehtien myynnin lisäksi Turun osasto tilasi SNS-lehteä kaupungin sairaaloille ja sotilaskodeille, ainakin vuosina 1947–1951. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Lehtitoiminta oli tärkeä osa seuran ja vastaavasti osaston viestin välittämistä, mutta oli

myös merkittävä tulonlähde tiettyinä aikoina. Nykypäivänä osaston jäsenet saavat jäsenyytensä osana Kontakt-lehden, minkä lisäksi seura myy Venäjän Aika -lehteä (Suomi-Venäjä-Seura 2018d).

Vuonna 2017 Turussa järjestettiin Suomalais-venäläinen ystävyyskuntakongressi. Tapahtuma oli Turun piirinjärjestön järjestämä, mutta Turun osaston jäsenet olivat aktiivisesti osallisena tapahtumassa. Muun muassa osastoa markkinoitiin tapahtumassa ja yksi jäsenistä toimi jopa ystävyyskuntakongressin avustajana. (SVS 2018b.)

6. Päätelmät

6.1. Turun osasto

Jo vuonna 1940 perustettu Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyysseura pyrki yhdistämään saman mielisiä ihmisiä ja järjestämään heille tapahtumia, juhlia ja esitelmia. Tämä perusajatus yhtenäisestä järjestöstä ja ystävyysseurasta säilyi vuoden 1944 Suomi-Neuvostoliitto-Seurassa, mutta tämä halusi irtaantua poliittisista piirteistään ja keskittyä enemmän ystävyys- ja kulttuuritoimintaan. Vaikka yhdistys on muovautunut nykyaikaisemmaksi sekä ystävyysmaan ja Seuran oma nimikin on vaihtunut, nämä tavoitteet ovat pysyneet samana uuden järjestön perustamisesta asti, ja samoja keinoja ja toimintatapoja on käytetty toiminnassa nykypäivään asti. Seuran painotus on siis edelleen muun muassa erilaisten tapahtumien, luentotilaisuuksien ja opetustoiminnan järjestämisessä sekä Suomen ja Venäjän suhteiden edistämisessä.

Turun osasto on onnistunut hyvin Seuran tavoitteiden toteuttamisessa koko toimintansa ajan. Joitain hiljentymisiä lukuun ottamatta osaston toiminta on ollut jatkuvaa, ja pyrkimys yhdistää Neuvostoliitosta ja Venäjästä kiinnostuneita ihmisiä ja edistää maiden välisiä suhteita on nähdäkseni toteutunut hyvin. Osasto on jatkuvasti panostanut niin ystävyys- kuin kulttuuritoimintaan monin eri keinoin ja on jättänyt poliittisen keskustelun pääasiassa pois toiminnastaan. Osasto on järjestänyt jäsenilleen niin erilaisia yhteistilaisuuksia, tapahtumia, matkoja kuin opetustoimintaakin.

Turun osaston suosio on vaihdellut paljon vuosien aikana. Tämän näkee pelkästään jäsenluvustakin: vuoden 1945 lopulla Turun osastolla oli täysin maksaneita jäseniä 1474, vuoden 1960 lopulla vain 122 ja vuoden 2017 lopulla 280 (SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 2018b). Ihmisten kiinnostus yhdistystoimintaan ylipäätään ei ole enää samanlaista, ja suhtautuminen Neuvostoliittoon ja Venäjään on ollut aina hyvin tulenarka aihe. Turun osasto on ollut siinä mielessä onnekas, että sen sijainti on ollut toiminnalle hyvin suotuista aikakaudesta riippumatta. Ensinnäkin osaston sijoittuminen Turussa on edistänyt sen keskeistä asemaa, minkä voi päätellä siitä, että vuosien mittaan moni osasto, joiden toiminta hiipui, halusi yhdistyä juuri Turun osastoon. Toiseksi sijainti on hyvä, koska se

on mahdollistanut tehokkaan yhteistyön piirijärjestön kanssa ja, kuten aiemmin tutkimuksessani totesin, molemmat osapuolet ovat hyötäneet siitä vuosien mittaan.

Koko maailma on muuttunut paljon viimeisen reilun 70 vuoden aikana. Kaikista muutoksista Seuralle ja Turun osastolle hyödyllisin on ollut tekniikan kehitys. Jäsenmaksujen kannon kehitys ovelta ovelle kiertämisestä keskitettyyn laskutukseen sekä sähköinen jäsenrekisteri ovat selkiyttäneet toiminnan organisointia ja helpottaneet jäsenasioiden hoitamista suuresti. Lisäksi sähköiset viestintäkanavat, kuten sähköposti ja jopa Facebook ovat tuoneet uusia tapoja saavuttaa niin olemassa olevia kuin mahdollisia uusiakin jäseniä. Tapahtumista tiedottaminen sähköisesti on edullisempaa kuin esimerkiksi jäsenkirjeillä, koska silloin säästytään tulostamisen ja postittamisen kuluilta. Yhdistys myös tavoittaa suuremman joukon kirjoituksillaan pelkällä yhdellä napin painalluksella. Kuitenkin perinteinen postitse toimittava jäsenkirje on edelleen säilyttänyt suosionsa ja, kuten aiemmin luvussa 5.2. totesin, osaston vuosikokouksessa oli nostettu esiin sanomalehdissä tiedottamisen mahdollisuus ja hyöty. Täysin sähköiseen viestintään siirtymistä ei siis Turun osaston kannata ainakaan vielä harkita.

Se, miten Turun osaston toiminta muuttuu ja miten yhdistyksen käy kiireisessä nykymaailmassa, jää nähtäväksi. Venäjän kansainvälinen asema on paljon esillä ja tilanne voi muuttua nopeastikin, kuten Krimin kriisin yhteydessä sai huomata. Samalla voi muuttua suhtautuminen koko Seuraankin. Yleisesti voi sanoa, että Turun osastolla on hyvät eväät jatkoon ja sen toiminta näyttäisi ainakin tällä hetkellä kehittyvän hyvään suuntaan. Yhdistys ja sen toimijat ovat huomanneet, että nykyisiä jäseniä kiinnostavat etenkin kulttuuritapahtumat. Osasto onkin järjestänyt erilaisia teatterimatkoja ja elokuvailtoja. 1950-1960-luvuilla erittäin suosittuja kulttuurivierailuja osaston toiminnassa ei juurikaan enää näy, mutta syy on varmasti muussa kuin osastossa itsessään. Vierailut olivat oman aikansa erikoisuus, joka ei välttämättä toimisi niin hyvin nykypäivänä. Kulttuuritoiminnan lisäksi Turun osasto edelleen tukee venäjän kieltä ja sen opiskelua Turun alueella. Tästä todisteena ovat vuosittain jaettavat stipendit sekä osaston vahva reagointi Turun yliopiston venäjän kielen opiskelun tilanteen muuttumiseen. Osaston itse järjestämät kielikurssit ovat paitsi hyvien perinteiden jatkamista myös erinomainen tapa saada uusia ihmisiä kiinnostumaan venäjän kielestä.

Täysin suojattu suosion hiipumiselta Turun osasto ei ole. Tätä kannattaa osaston toimettomat vuodet 1954-1958 sekä toiminnan hiipumiset muun muassa vuonna 1965 sekä 1980-luvulla. Väkisinkin miettii, onko samanlainen toiminnan kuihtuminen tai

hiipuminen uhkana nykypäivänä. Toimijoiden korkea ikä, uusien innokkaiden toimijoiden vähyys ja eri asioiden kilpailu ihmisten mielenkiinnosta ja ajasta ovat selkeitä uhkia toiminnalle. Toki tämä ei ole ainoastaan Suomi-Venäjä-Seuran kohtaama asia, vaan moni muukin yhdistys on samassa tilanteessa. Toisaalta osaston vuosien mittaan kohtaamien toiminnan hiljentymisien esimerkki antaa toivoa, koska kerta toisensa jälkeen Turun osaston toiminta saatiin hiipumisesta huolimatta herätettyä ja hyvin tuloksin. Nytkin Turun osaston toiminnassa näkyy positiivista kehitystä, kun mukana on nuoria jäseniä ja monia toimintamuotoja on otettu uudelleen käyttöön vuosienkin tauon jälkeen. Yhdistystoiminta yleisesti on kuitenkin muuttunut tässä välissä ja ihmisten suhtautuminen vapaaehtoiseen toimintaan voi muuttua vielä jatkossakin. Turun osaston on oltava siis aktiivinen jatkossakin ja toimintaa on mahdollisesti osattava muuttaa ihmisten toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

6.2. Tutkimus

Niin kuin aiemmin työssäni mainitsin, saman aineiston pohjalta olisi ollut mahdollista ja erittäin mielenkiintoistakin tutkia yhteiskunnallisen ja kansainvälisen tilanteen vaikutusta Seuran toimintaan, ja miksipä ei toisinkin päin Seuran ja Turun osaston vaikutusta laajemmin yhteiskuntaan ja kansainväliseen tilanteeseen. Työn rajoitukset huomioon ottaen olen kuitenkin tyytyväinen siihen, miten olen onnistunut rajaamaan ja toteuttamaan tutkimukseni. Tarjolla on ollut paljon aineistoa, josta olen saanut hyödynnettyä tarpeellisen tiedon, jonka avulla olen laajasti tarkastellut Turun osaston toimintaa eri aikoina ja eri muodoissa. Olen myös mielestäni onnistunut pitämään itseni puolueettomana tutkimuksessani, vaikka olenkin ollut Turun osaston toiminnassa mukana ennen työn kirjoittamista ja osittain myös sen aikana. Koen kuitenkin yhteyteni Turun osastoon olleen myös hyödyksi tälle työlle, sillä olen toisaalta saanut idean tähän aiheeseen juuri osaston toimijoilta, toisaalta olen myös saanut merkittävää tukea yhdistyksen toiminnassa mukana olevilta.

Pienen muokkauksen jälkeen tästä työstä muovautuu myös Turun osaston jäsenille ja osaston toiminnasta kiinnostuneille tarkoitettu historiikki.

Lähteet

- Anomus. 1994. Anomus 2.12.1944. Kansallisarkisto, Turku.
- Hannukainen, Heidi. 2015. Kulmuni valittu Suomi-Venäjä-Seuran puheenjohtajaksi. http://yle.fi/uutiset/kulmuni_valittu_suomi-venaja-seuran_puheenjohtajaksi/8489090 [11.2.2016].
- Helsingin Sanomat. 1991. SN-seura varautuu nimenvaihtoon. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000003088421.html> [15.2.2018].
- Hemmilä, Ilkka. 2016. Venäjän kielen lakkauttaminen pelottaa opiskelijoita. <https://www.tylkkari.fi/uutiset/venajan-kielen-lakkauttaminen-pelottaa-opiskelijoita> [4.4.2018].
- Huotari, Teuvo. 1974. *Turun osaston uudelleen syntyminen. SNS:n Turun osaston 30-vuotispäivän päivälliselle 27.10.1974.*
- Holopainen, Hanna. 2014. Suomi-Venäjä-seuran jäsenmäärä putoamassa. http://yle.fi/uutiset/suomi-venaja-seuran_jasenmaara_putoamassa/7538530 [11.2.2016].
- Järvinen, Ilkka. 1994a. *Puhe Suomen Suomi-Neuvostoliitto seuran Turun osaston perustamisen 50-vuotisjuhlassa 27.10.1994.*
- Järvinen, Ilkka. 1994b. *Ystävyystoimintaa 50v. Turun osasto 1944–1994.*
- Jyväskylän yliopisto. 2015. Historiatutkimus. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/historiatutkimus> [28.10.2018].
- Karvonen, Timo. 2004. Tutustu seuraan: Hieman historiaa. Suomi-Venäjä-Seura. <http://www.venajaseura.com/etusivu/tutustu-seuraan> [10.2.2016].
- Kiertokirje n:o 1. 1940. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran Turun osaston kiertokirje n:o 1 osaston jäsenille 20.8.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kiertokirje n:o 2. 1940. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran Turun osaston kiertokirje n:o 2 osaston jäsenille 23.8.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kiertokirje n:o 3. 1940a. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran kiertokirje jäsenille n:o 3 30.8.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kiertokirje n:o 3 1940b. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran Turun osaston kiertokirje n:o 3 osaston jäsenille 10.9.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kiertokirje n:o 4. 1940. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran Turun osaston kiertokirje n:o 4 osaston jäsenille 16.9.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kiertokirje n:o 5. 1940. Suomen-Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran Turun osaston kiertokirje n:o 5 osaston jäsenille 23.10.1940. Kansallisarkisto, Turku.
- Kinnunen, Kaisa. 1998. *Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historia 1944-1974.* Jyväskylä, Gummerus Kirjapaino Oy.
- Kirjanen, Olga & Viitakangas, Mirja. 2003. Opinnäytyö: Suomi-Venäjä -kaksikielisyys päivähoidossa. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/62403/Kirjanen.pdf?sequence=1> [22.7.2018].
- Kirjelmä. 1940. Aluetoimikunnan puheenjohtajan kirjelmä 8.11.1940. Kansallisarkisto, Turku.

- Korhonen, Kai. 2012. *Suomen ja Neuvostoliiton rauhan ja ystävyyden seuran toiminta paikallisena ilmiönä Turussa, Tampereella ja Vaasassa välirauhan aikana 1940*. Pro gradu -tutkielma : Turun yliopisto, Suomen historia.
- Minkkinen, Aimo. 1998. *Katsaus Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historiaan 1975–1991*. Kaisa Kinnusen 1998 teoksessa.
- Nederström-Lunden, Judit. 1974. Puhe Turun osaston 30-vuotisjuhlakokouksessa 27.10.1974. Ilkka Järvisen 1994 teoksessa.
- Ohjelma. 1944. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Turun osaston juhla Turun palokunnantalossa keskiviikkona 9.11.1944 kello 19. Kansallisarkisto, Turku.
- Ohjesääntö. 1940. Suomen - Neuvostoliiton Rauhan ja Ystävyyden Seuran (S.N.S) johtokunnan vahvistama ohjesääntö. Kansallisarkisto, Turku.
- Pentikäinen, Mikael. 1991. Ystävyysseura otti uuden nimen Eripurainen SNS muuttuu Suomen ja Venäjän kansojen ystävyysseuraksi Kaj Bärlund voitti puheenjohtajavaalissa selvästi Pekka Haaviston. <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000003105959.html> [3.3.2018].
- Rahamuseo. 2018. Rahanarvolaskin. <http://apps.rahamuseo.fi/rahanarvolaskin#FIN> [16.4.2018].
- Rosengren, Pirjo & Törrönen, Anneliina. 2008. Yhdistystoiminnan avaimet -opas. <http://www.ksl.fi/images/yhdistystoiminnan%20avaimet.pdf> [23.9.2018].
- Salonen-Nikolaev, Marja & Laurila, Pirjo. 2017. Haastattelu 12.5.2017.
- SNS 1945. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Jäseneksi-ilmoittautumislomake. Turun yliopiston sanomalehti- ja pienpainatekokoelma, Raisio.
- SNS Turun osasto 1944–1969. Sidottu dokumenttimateriaalikansio. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- Sopimuskirja. 1945. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Turun osaston perustamiskirja. Patentti- ja rekisterihallitus.
- Suomi-Venäjä-Seura. 2016a. Tutustu Seuraan. <http://www.venajaseura.com/etusivu/tutustu-seuraan> [11.2.2016].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2016b. Aluetoiminta. <http://www.venajaseura.com/node/252> [13.2.2016].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2016c. Blogit. <http://www.venajaseura.com/blogit> [13.2.2016].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2016d. Keskustoimisto. <http://www.venajaseura.com/etusivu/yhteystiedot/keskustoimisto> [13.2.2016].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2016e. Teemaosastot. <http://www.venajaseura.com/osastopalvelut/teemaosastot> [14.2.2016].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2018a. Liity jäseneksi. <https://www.suomivenajaseura.fi/liittymislomake/> [2.6.2018].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2018b. Jäsenkortti. <https://suomivenajaseura.fi/?s=j%C3%A4senkortti> [2.6.2018].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2018c. Liity seuraan. <https://suomivenajaseura.fi/liity-seuraan/> [16.4.2018].
- Suomi-Venäjä-Seura. 2018d. Kontakt-jäsenlehti. <http://www.venajaseura.com/etusivu/yhteystiedot/kontakt-jäsenlehti> [22.7.2018].
- SVS valtuusto. 2014. Seuran säännöt. <http://www.venajaseura.com/osastopalvelut/saannoet/seuran-saannoet> [13.2.2016].

- SVYS. 1994. Suomen ja Venäjän kansojen ystävyysseura Turun osasto ry:n johtokunnan kokouksen pöytäkirjat 1994. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- SVYS. 1995. Suomen ja Venäjän kansojen ystävyysseura Turun osasto ry:n johtokunnan kokouksen pöytäkirjat 1995. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- SVS. 1996. Suomi-Venäjä-seuran Turun osasto ry:n johtokunnan kokouksen pöytäkirjat 1996. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- SVS. 1997. Suomi-Venäjä-seuran Turun osasto ry:n johtokunnan kokouksen pöytäkirjat 1997. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- SVS. 1998. Suomi-Venäjä-seuran Turun osasto ry:n johtokunnan kokouksen pöytäkirjat 1998. HA16 Kansallisarkisto, Turku.
- SVS. 2002. Toimintakertomus vuodelta 2002.
- SVS. 2003. Turun osaston johtokunnan pöytäkirja 25.4.2003.
- SVS. 2004. Toimintakertomus vuodelta 2003.
- SVS. 2005. Turun osaston johtokunnan pöytäkirja 21.3.2005.
- SVS. 2009. Toimintakertomus vuodelta 2008.
- SVS. 2010. Toimintakertomus vuodelta 2009.
- SVS. 2011. Toimintakertomus vuodelta 2010.
- SVS. 2012. Pöytäkirja johtokunnan kokouksesta 1.3.2012.
- SVS. 2013. Turun osaston johtokunnan kokousten pöytäkirjat 2013.
- SVS. 2015. Pöytäkirja johtokunnan kokouksesta 17.4.2015.
- SVS. 2016. Pöytäkirja johtokunnan kokouksesta 7.6.2016.
- SVS. 2017. Turun osaston toimintakertomus vuodelta 2016.
- SVS. 2018a. Turun osaston kirjanpito.
- SVS. 2018b. Turun osaston toimintakertomus vuodelta 2017.
- SVS. 2018c. Turun osaston vuosikokouksen pöytäkirja.
- SVS. 2018d. Suomi-Venäjä-Seura Turun osasto. <https://www.facebook.com/SVSTurku/> [21.7.2018].
- Tamminen, Taru. 2011. Suomalainen matkustaa innokkaasti vapaa-ajallaan. https://www.stat.fi/artikkelit/2011/art_2011-09-26_006.html?s=0 [31.7.2018].
- Tirri, Soile. 2016. Haastattelu 22.1.2016.
- Turku. 2011. Turku 2011. Vuosi Euroopan kulttuuripääkaupunkina. <https://www.turku.fi/2011> [14.3.2018].
- Turku. 2018. Kielten opiskelu. <https://www.turku.fi/paivahoito-ja-koulutus/perusopetus/opetus/kielten-opiskelu> [22.7.2018].
- Turun Sanomat. 28.10.1944. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Turun osasto perustettiin eilen VPK:n talossa. Sali ääriään myöten täynnä väkeä.
- Turun Sanomat. 2.11.1944. SNS:n Turun osasto. Toimihenkilöt valittu.
- Turun Sanomat. 5.11.1944. Stalingrad-elokuva.
- Turun Sanomat. 13.11.1944. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Paikallisosastoja perustettu.

Turun Sanomat. 15.11.1944. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Nummenmäen-Itäharjun osasto perustettiin eilen.

Turun Sanomat. 18.12.1944. Suomi-Neuvostoliitto-Seuran Turun osaston kuukausikokous.

Turun Sanomat. 6.4.1998. SVS moittii Turkua venäjän kieliluokan ongelmista.

Turun Sanomat. 20.9.1998. Ikkuna itään: Venäjä tänään ja huomenna.

Vuokrasopimus. 1944. Vuokrasopimus huoneistosta Eerikinkatu N:o 30. 30.12.1944.
Kansallisarkisto, Turku.

Liite 1. Osaston puheenjohtajat 1940 ja 1944–2017

1940 Erkki Heimo

1944 Erkki Heimo

1945–1947 Juho Lähdesniemi

1948 Erkki Heimo

1949 Bertil Sourander

1950 Juho Lähdesniemi

1951 Risto Helminen

1952 Erkki Heimo

1953 Erland Hirsikoski

1954–1958 Ei toimintaa

1959–1965 Aku Kuusinen

1966–1969 Veikko Koskinen

1970–1972 Teuvo Huotari

1973 Jouko Eeva

1974–1976 Tietoa ei löydy

1977–1978 Taisto Alaniva

1979 Kari Pärssinen

1980–1984 Matti Vahtola

1985–1986 Kirsti Saksa

1987–1998 Ilkka Järvinen

1999 Auli Kvarnberg

2000–2004 Harri Merisaari

2005–2014 Marja Salonen-Nikolaev

2015 Vadim Bessonoff

2016 Elina Bergroth

2017 Seppo Leino

Tiivistelmä

Цели и методы исследования

Цель этой работы - ознакомиться с Обществом «Финляндия – Россия» и одним из его первичных отделений, отделением Турку. Отделение действует на территории города Турку и организует различные мероприятия для своих членов.

Сначала коротко рассматривается история и структура всего Общества, после чего подробнее описывается история первичного отделения Турку с основания в 1944 году до конца 2017 года. В работе также коротко представлен предшественник современного отделения в 1940 году «Общество мира и дружбы Финляндии и СССР».

Основным источником информации являются документы первичного отделения Турку, которые хранятся в Национальном архиве и в электронном виде в самом отделении. В рассмотрении истории Общества используется книга Кайсы Киннунен Suomi-Neuvostoliitto-Seuran historia 1944–1974 – «История Общества «Финляндия – СССР» 1944–1974», которая содержит описание истории Общества 1975–1991 годов, написанное Аймо Минккинен. Также часть материала собрана из газет и с официального сайта Общества.

Исследование материала основано на методах изучения истории. Цель исследования – в целом рассмотреть фазы и особенности деятельности первичного отделения Турку в течении 1940-го и 1944–2017 годах. Основным методом обработки информации является качественный метод. Сперва история отделения Турку разделена на восемь основных фаз с дополнением об истории 1940 года, после чего деятельность отделения рассматривается на основе восьми типов.

Общество «Финляндия – Россия»

До современного Общества в 1940 году действовало «Общество мира и дружбы Финляндии и СССР». Целью этого общества было поддерживать мирные и дружественные отношения и развивать экономическое и культурное сотрудничество (Kinnunen 1998, 39). Правительство СССР поддерживало

основанное в мае 1940 года Общество, но правительство Финляндии относилось к нему с опаской. Хотя быстро было набрано более 35 тысяч членов, деятельности был положен конец уже в декабре того же года. (Karvonen 2004; Kinnunen 1998, 35-36.)

В октябре 1944 года было основано современное общество под названием Общество «Финляндия – СССР». В основании организации были задействованы многие важные лица, часть которых участвовали еще со времён «Общества мира и дружбы». (Karvonen 2004.) Основным назначением нового Общества было поддержание и укрепление сотрудничества и хороших отношений между странами (Kinnunen 1998: 78). Например, Общество активно участвовало в заключении Договора о дружбе, в сотрудничестве и взаимной помощи, а также в открытии музея Ленина и русско-финской школы (Karvonen 2004; Kinnunen 1998: 91-97). Распад СССР в 1991 году сильно повлиял на деятельность. Имя сначала изменилось в 1991 году на «Общество дружбы народов Финляндии и России», после чего в 1995 году на современное Общество «Финляндия-Россия». (Minkkinen 1998, 378.) На сей день Общество продолжает поддерживать сотрудничество стран в разных сферах.

Структура Общества «Финляндия-Россия» состоит из нескольких основных частей, типичных для ассоциаций. Высшая власть в решениях принадлежит совету. Совет является органом ассоциации, который в конечном счёте решает самые важные дела, касающиеся всего Общества. Совет состоит из членов разных регионов. Следующая часть Общества – правление, которое состоит из председателя, двух заместителей председателя и от восьми до десяти других членов. Правление ответственно за экономику, оно принимает новых членов, а также правление нанимает на работу сотрудников Общества. (SVS valtuusto 2014; Tirri 2016.)

Центром является главный офис в Хельсинки, в котором работает десяток рабочих. Главный офис занимается делами, касающимися всего Общества, например координированием и финансированием проектов, а также членскими взносами. На практике повседневная работа поделена на пять региональных организаций: Южной, Восточной, Западной, Северной Финляндии и города Турку. Региональные организации работают под руководством центральной организации, но они несут ответственность за свою собственную деятельность и финансы, а

также у них есть свой совет. Общество делится далее на первичные отделения, которых 282 во всей Финляндии. Каждый член Общества состоит в одном из первичных отделений. У отделения есть свой совет, своя экономика. Отделяются они от остальных частей Общества тем, что все участвуют в деятельности отделения на добровольной основе. (Suomi-Venäjä-Seura 2016b; Tirri 2016.)

История первичного отделения Турку

Как было отмечено ранее, в 1940 году действовало «Общество мира и дружбы Финляндии и СССР». В Турку было основано своё отделение в июле. Оно было очень популярно, к октябрю 1940 количество членов возросло до 5400 человек. (Osaston kiertokirje n:o 5 1940.) Несмотря на быстрый подъём, отделение сталкивалось со многими проблемами. Также государство Финляндии относилось к Обществу с опаской и ограничивало деятельность отделения. Уже в декабре 1940 года городской суд Хельсинки принял решение о завершении деятельности Общества. У отделения Турку было изъято всё имущество, включая членские карты. (Korhonen 2012,40-41 & 85–88.)

Идея о новом Обществе возродилось в 1944 году и в результате было основано Общество «Финляндия – СССР». Целью нового Общества было поддержать сотрудничество народов в культуре, науке и технике. (Suomi-Venäjä-Seura 2016a). Отделение Турку было основано 27 октября на собрании в здании добровольной пожарной службы VPK. Целью отделения было объединить единомышленников и поддержать хорошие отношения между Финляндией и СССР. Первым председателем отделения Турку стал Эркки Хеймо. (Sopimuskirja 1945; Turun Sanomat 28.10.1944.) К концу года у отделения был свой офис. (Anomus 1944).

Начало у отделения было довольно активное. Уже через пару недель отделение устроило показ фильма «Сталинград» и в конце ноября праздник в здании VPK (Ohjelma 1944; Turun Sanomat 5.11.1944). В 1945 и 1946 году отделение в основном вело курсы русского языка, устраивало презентации и принимало гостей. К 1947 году деятельности отделения мешали денежные проблемы, и в отделении были вынуждены отказаться от офисного помощника. Самой значительной проблемой было то, что далеко не все выплачивали членский взнос. К концу 1948 года из около

2500 членов взнос выплатили только около 30 %, а к концу 1959 только около 15 %. Активность членов и в основном упала в течение следующих лет.

В 1953 году деятельность отделения была приостановлена. (SNS Turun osasto 1944–1969.) Пауза продлилась до 1959 года, и тогда 14 членов решили возродить отделение. Уже в том же году отделение принимало гостей из СССР и праздновало 15-летие отделения. Однако членов было довольно мало. Отделение поставило себе цель привлечь новых членов и оповестить новых людей о своей деятельности. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

В 1960-х годах отделение Турку принимало много советских гостей и устраивало для них различные мероприятия, на которых участвовали также финны. В 1962 году отделение устроило празднование в честь Договора о дружбе, сотрудничестве и взаимной помощи. Несмотря на активность Общества и отделения Турку, к 1965 году деятельность отделения опять затихла, собраний было меньше чем обычно и единственное упомянутое мероприятие было на первое мая. Проблемой отделения было то, что год за годом люди не менялись. В самих людях проблемы не было, отделению нужно было омолодить свои ряды. Затишье продлилось несколько лет, но в 1968 году, и снова в 1969 году, отделение устроило долгожданную поездку в Ленинград. (SNS Turun osasto 1944–1969.)

К сожалению, у отделения практически не сохранилось документов 1970-х и 1980-х годов. Председатель отделения Турку Илкка Ярвинен написал короткий рассказ об истории, на основе которого возможно рассказать об отделении в это время. Деятельность продолжалась довольно спокойно и без особых изменений. Отделение устраивало литературные вечера, поездки и мероприятия для иностранных гостей. Отношения Финляндии и СССР улучшились, что отразилось на отделении, и членов было почти вдвое больше по сравнению с 1960-ми годами. (Järvinen 1994b.)

В 1990-х годах на Общество и отделение Турку повлиял распад СССР. Самое заметное изменение - смена имени в 1991 году на «Общество дружбы народов Финляндии и России», после чего в 1995 году на Общество «Финляндия-Россия». (Minkkinen 1998, 378.) В результате многие покинули отделение, но, как Ярвинен заметил, многие из них забыли, что в дружбе было задействовано две страны. Хотя одна изменилась, вторая осталась прежней. (Järvinen 1994a.) В Турку также многие

соседствующие отделения объединились с отделением Турку, что позитивно повлияло на развитие организации как с культурной, так и финансовой стороны

В 2000-х годах деятельность отделения фокусируется на русской культуре и языке. Отделение продолжало устраивать мероприятия и поездки по Финляндии и в Россию. В начале 2000-х годов отделение взяло себе крестника в посёлке Ильинский в Карелии (SVS 2004). Также в 2009 году отделение начало финансово поддерживать финско-русский детский сад в виде членского взноса (SVS 2010). В конце 2000-х годов отделение положило начало традиции возложения цветов на могилы русских солдат на День Победы (SVS 2009). В 2017 году возобновили курсы изучения русского языка и устроили вечер ностальгии с лекцией Арво Туоминен (SVS 2018b).

Деятельность первичного отделения Турку

Деятельность отделения Турку делится на восемь типов: вопросы членства, коммуникация, стипендии и денежная помощь, поездки, мероприятия, русский язык и культура, сотрудничество с региональной организацией и другие виды деятельности. Материалом для рассмотрения деятельности в основном являются документы отделения и новости из газет.

Основной частью вопросов членства является вступление в отделение Турку. Заинтересованный человек может вступить, заполнив бланк с личными данными. Выплатой членского взноса человек подтверждает желание вступить в отделение и получает членскую карточку. (SNS 1945; Suomi-Venäjä-Seura 2018a.) Размер членского взноса взымали по-разному. В начале, после основания отделения, выплачивался вступительный взнос, после чего ежегодный членский взнос (SNS Turun osasto 1944–1969). В 1960-х годах отделение взымало плату ежемесячно, но потом снова вернулось к ежегодному взносу (SNS Turun osasto 1944–1969; SVYS 1994). Взносы сначала собирали лично у каждого. В 1977 году ответственность за сбор взносов перешла главному офису и выплату можно было сделать по почте или в банке. На сей день каждый член получает по почте счет для выплаты взноса. (SNS Turun osasto 1944–1969; SVYS 1995.)

Основная часть деятельности – коммуникация. С основания и до 2000-х годов отделение Турку сообщало о мероприятиях в основном в газете Turun Sanomat (Turun Sanomat 5.11.1944; Turun Sanomat 20.9.1998). В последние годы отделение сообщает о мероприятиях в интернете и с помощью письма своим членам. (SVS 2010; SVS 2018b.) Отделение использует также сайт Общества suomivenajaseura.fi, журнал Общества Kontakt и группу отделения Турку в Фейсбуке. (Suomi-Venäjä-Seura 2018d; SVS 2018c; SVS 2018d)

В течение всего своего существования отделение выдавало стипендии и по возможности финансово поддерживало многих организаций. Стипендии отделение выдавало и продолжает выдавать студентам, изучающим русский язык в Турку. В конце 1990-х, начале 2000-х годов стипендия выдавалась в форме словаря, но в основном стипендия денежная. (SVS 1999; SVS 2004; SVS 2010; SVS 2018b.) С 1995 года отделение членским взносом поддерживает деятельность русско-финского садика. (SVS 1996). В апреле 1997 года отделение устроило в центре Турку сбор денег в помощь Карелии, также в 2000-х годах у отделения был свой крестник в Карелии (SVS 1997; SVS 2002–2010).

Культурные поездки по Финляндии и в СССР или в Россию являлись важной частью деятельности отделения Турку. Уже в 1946 году у отделения был свой клуб путешествий (SNS Turun osasto 1944–1969). По Финляндии поездки в основном были в театр, например в 2000 году в Пори на пьесу Горького «Васса Железнова» (SVS 1999). Первая поездка отделения в СССР была в 1968 году в Ленинград (SNS Turun osasto 1944–1969). После этого поездки были и в Ленинград, и в Петрозаводск, и в Выборг (Järvinen 1994b; SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 2018b).

Организация мероприятий упомянута в правилах отделения Турку 1945 года как важная часть деятельности и целей (Sopimuskirja 1945). Отделение устраивало и продолжает устраивать просмотр советских и русских фильмов. Они довольно популярны, как в 1947, так и 2017 году. В 1960-х годах популярным были вечера дружбы для советских туристов, посещавших Турку, Отделение также устраивало много отдельных мероприятий, например славянский концерт в 1947 году и день новейшей истории восточных отношений в 2002 году. (SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 2002; SVS 2018b.)

Русский язык и культура, улучшение их статуса и преподавания всегда было важным для отделения Турку. Первые курсы русского языка были устроены в 1945

году, а также у отделения был свой клуб русского языка с 1946 года. Эта деятельность закончилась в 1950-х годах, но была возобновлена в 2017 году в виде курсов русского языка. (SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 2018b.) В 1940–1950-х годах отделение устраивало много мероприятий, где специалисты русского языка и культуры рассказывали об актуальных темах, а в 1960-х популярными были литературные вечера (SNS Turun osasto 1944–1969). В 1970–1980-х годах отделение участвовало в основании русскоязычного детского сада, и в 1990-х годах класса русского языка в Турку (Järvinen 1994b; SVS 1998).

Отделение Турку поддерживает сотрудничество с региональной организацией Турку с самого начала. Одной из обязанностей является забота о том, чтобы региональная организация действовала в соответствии со своим назначением и справедливо ко всем отделениям. Например, региональной организации было сделано замечание в 1950 году, так как приглашения на открытие различных мероприятий были розданы не всем, кому они были положены. Обе стороны также поддерживали друг друга финансово. Главным сотрудничеством, однако, являются мероприятия, устроенные вместе. Особенно в 1990-х годах сотрудничество на этом фронте было настолько тесным, что трудно различить, кто устраивал какие мероприятия. (SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 1998.)

Помимо вышеупомянутого, у отделения есть деятельность, которую нельзя было поделить на эти категории. Отделение участвовало в организации выставочного обмена между Финляндией и СССР в середине 1940-х годов, а также в распространении и продаже журнала общества «SNS» до 1960-х годов и оплачивало подписки журнала в больницы Турку в 1947–1951 годах. (SNS Turun osasto 1944–1969.) В 2017 году члены отделения участвовали в финско-русском конгрессе дружбы (SVS 2018b).

Заключения

Отделению Турку в течение всего своего существования удавалось реализовать цели всего Общества – объединять единомышленников и организовывать им культурные мероприятия. Фокус направлен на поддержание дружественных отношений между двумя странами, а политика практически не присутствует в разговорах. Однако популярность отделения менялась в течении последних 70 лет:

в конце 1945 году у отделения было 1474 членов, в 1960 году 122 и в 2017 году 280 (SNS Turun osasto 1944–1969; SVS 2018b). Мир сильно изменился после 1945 года и люди в основном менее интересуются добровольной деятельностью в обществах, а отношения между странами всегда оставались непростыми. Однако расположение отделения именно в Турку было выгодным во все времена. Несмотря на некоторые затишья деятельность отделения продолжается до сих пор. Что произойдет с Обществом и отделением в дальнейшем, пока нельзя предсказать. Политические обстоятельства могут быстро измениться и повлиять на популярность Общества, но у отделения хорошие возможности для продолжения своей деятельности. Для этого потребуется активность и способность менять деятельность по желаниям и нуждам других.

На основе всего этого материала можно бы было рассмотреть влияние общественных и международных происшествий на Общество. Но, учитывая доступный материал и ограничения этой работы, можно удовлетвориться тем, как удалось ограничить и провести исследование. Также удалось отделить себя как члена отделения Турку и сосредоточиться на исследовании нейтрально. Однако, данное исследование было воплощено в жизнь благодаря тесному сотрудничеству с отделением Турку, члены которого предоставили помощь в сборе информации. После небольших изменений данная работа будет также опубликована как история отделения Турку.